

WIJ

Vlaams Nationaal

DONDERDAG 2-8-1979 — 16 FR. — 25e JAAR
NR. 31-32-33

**Vakantie
hoeft niet
in een ver
en vreemd
land....**

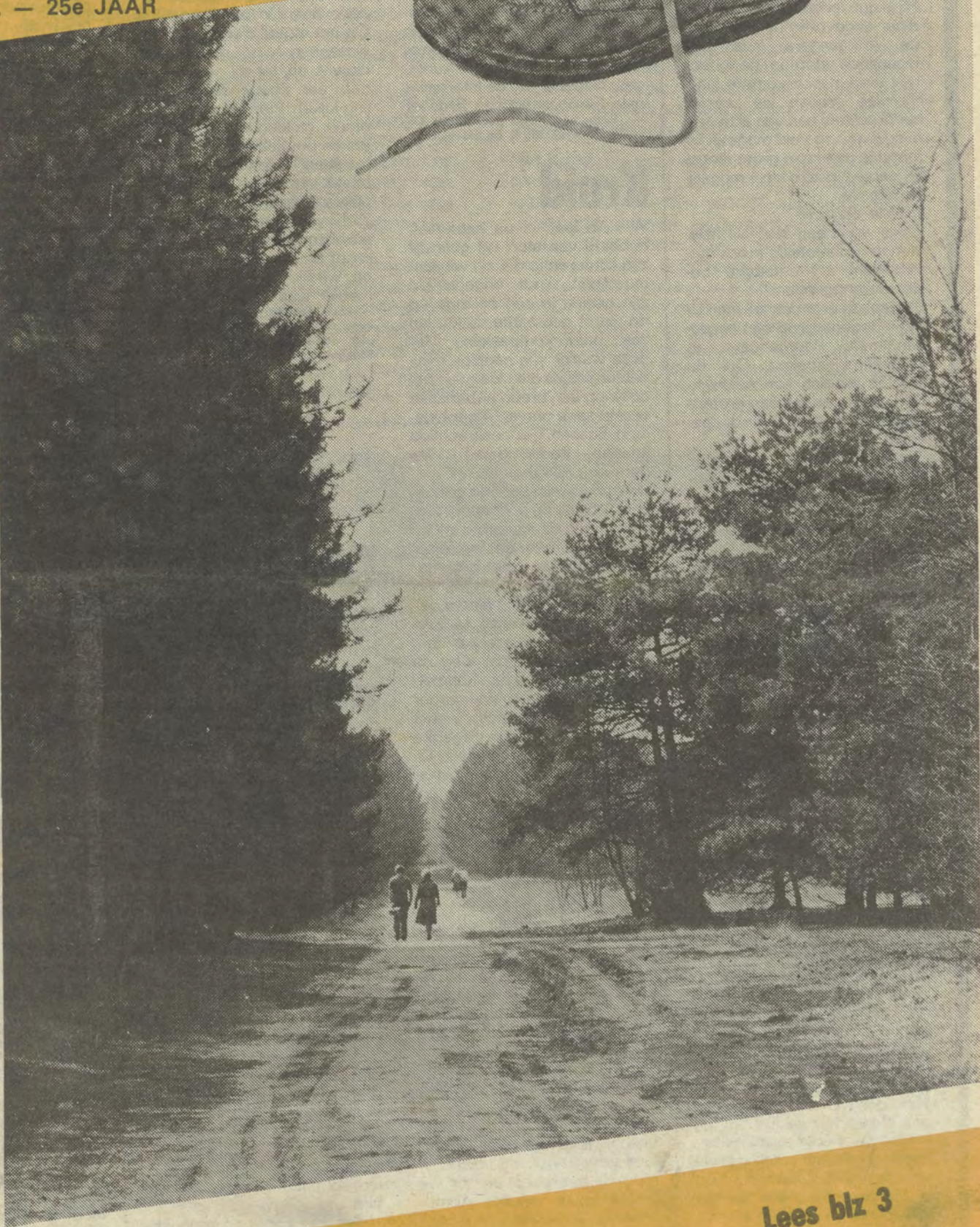
Taxistop:

lifters

uit de goot

Lees blz 16

Lees blz 3

**Op de grens
van de uitputting...**

Boeken

«Er zijn geen slechte boeken,
net zo min als er lelijke vrouwen zijn»

Anatole France

Italië

Na Frankrijk en Benelux kwam nu ook Italië bij Lannoo aan de beurt om met een toeristisch atlas bedacht te worden. Hij is qua formaat een stuk handiger uitgevallen dan genoemde voorgangers, maar probleemloos stop je hem toch niet weg in een zomers jasje. Hiermee snijden we precies het probleem aan van al te veel reisgidsen: zo veel mogelijk informatie over zo'n groot mogelijk gebied in zo'n klein mogelijk uitgave.

'n Hele opgave!... Zeker voor een land als Italië met zo'n onmetelijk cultuurpatrimonium en ontelbare bezienswaardigheden. Stadsplattegronden zal men er bv., in tegenstelling met hogergenoemde voorgangers, te vergeefs in zoeken... Ook de kaarten zouden aan duidelijkheid winnen indien een grotere schaalverhouding werd gebruikt.

Een betrouwbare gids voor minnaars van kunst en geschiedenis, van stads- en natuurschoon.
— «Italië in zakformaat». Uitgeverij Lannoo, 832 blz., 1979, 730 fr.

Historie

De «Kleine Historische Encyclopedie» is zo samengesteld dat de lezer kort, snel en zakelijk geïnformeerd wordt over wat er in de wereld is geschied, van duizenden jaren geleden tot in de jaren zeventig van deze eeuw. Personen en feiten die special voor Nederland en België van belang zijn, zijn op een ruimere schaal opgenomen. Voor figuren en gebeurtenissen uit een verder verleden zijn andere behandelingsmaatstaven aangelegd dan voor die welke nog dicht bij ons staan: het aksent ligt op datgene wat voor de mens van vandaag relevant is en op zoekwaarde heeft. Daaronder valt in toenemende mate de geschiedenis van de niet-westerse volken en culturen. Het geheel is doelmatig geïllustreerd, zowel in zwartwit als in kleur. Het boek werd samengesteld door de Winkler Prins-redactie.
— «Kleine Historische Encyclopedie», 448 blz., 200 illustraties, 5.000 trefwoorden, 595 fr. (paperback), 665 fr. (gebonden) bij Elsevier.

Vis

«Boter bij de vis» is een kookboek voor visliefhebbers, waarin elk recept op een unieke manier in stripvorm in beeld

is gebracht. De auteur Olschewski slaat op ludieke wijze allen die dol zijn op gekookte, gestoofde, gegrilde en gefrituurde vis aan de haak.

Ulrich Olschewski heeft zich in woord en beeld onderscheiden op twee terreinen: als cartoonist en als publicist van zeer gewaardeerde recepten. Van beroep is hij leraar kunstgeschiedenis aan de internationale Europaschool te Brussel.
— «Boter bij de vis» door Ulrich Olschewski. Prijs 235 fr. bij Elsevier.

Kruid

Wie als leek in de natuurliefhebberij van start wil gaan of zijn kinderen in die zin wil aanmoedigen vindt ongetwijfeld zijn gading in een onlangs op de markt gebrachte reeks van zes natuurkompassen. Met deze waaier van handige minnatuurgidsjes mikt Elsevier duidelijk op een breed publiek. De eerste serie omvat: Alpenbloemen, Bessen, Geneeskrachtige kruiden, Paddestoelen, Vinders en (Zang)vogels.

De opzet werd beperkt gehouden: telkens 60 à 72 specimen, zodat de in de meeste werkjes totaal ontbrekende systematiek geen al te groot bezwaar betekent. De bedoeling is ten slotte een bepaalde bloem, vogel, paddestoel, enz... te herkennen via een duidelijke kleurenfoto en langs die weg de naam en bijzonderste kenmerken te achterhalen. Wie verder wil en meer informatie wenst zal dan wel naar een degelijke flora of vogelgids grijpen. En ook daaraan is er op de huidige bloemenmarkt echt geen gebrek meer.

— Elseviers «Natuurkompassen»: 6 deeltjes: Vogels, Paddestoelen, Vinders, Geneeskrachtige kruiden, Bessen, Alpenbloemen. Telkens 80 blz., 15,5 x 9 cm, 125 fr./deel.

Jean Palaiseul vertelt ons in zijn «groene gids voor de gezondheid» hoe we kunnen profiteren van wat de natuur ons schenkt aan botanische schatten. Hij informeert ons kundig en uitgebreid over bomen, planten, kruiden en vruchten en hun medicinale werking. Alfabetisch geeft het boek een beschrijving over de in Nederland aanwezige «ingrediënten» alsmede het recept en hoe we dit zelf kunnen maken. Achter in het boek is eveneens alfabetisch een lijst met kwalen en hun kruiden opgenomen.

— Uit grootmoeders kruidenkast, door Jean Palaiseul. Paperback 22,50 gulden bij Kluwer (Deurne).

Retro

«Een vakantie van weleer» is een boek vol sfeervolle prenten waarin tekenaar John S. Goodall ons meevoert naar grootmoeders tijd. Met veel liefde voor het detail laat hij zien hoe de Engelse Ot en Sien

hun vakantie aan de kust doorbrengen. Ze komen aan met de stoomtram, waar kruiers hun koffers naar de koets brengen. Dames in lichte japonnen paraderen onder hun parasol langs de boulevard, geflankeerd door heen in zomerkostuum. Op het strand treden voor volwassene musicerende clowns op, terwijl de kinderen naar een poppenkastvoorstelling kijken. Pierewaaien, ezeltje rijden, omkleeden in badkoetsjes en pootjebaden om daarna te gaan dineren geven een beeld van een Engelse kustplaats in haar glorietijd.

Zich niet storend aan de sociaal-historische werkelijkheid roept de tekenaar een wereld op, waarin alles ideaal, zoveel mooier was dan nu.
— «Een vakantie van weleer», getekend door John S. Goodall. Gebonden met stofomslag (13,90 gulden) bij Ploegma te Amsterdam.

Kat

«Katten» is een boekje vol waardevolle tips over o.a. karakter, gedrag, opvoeding, behandeling en verzorging van ons populairste huisdier. Net als in de reeds verschenen deeltjes van deze serie is ook in «Katten» de tekst kort en gemakkelijk leesbaar gehouden. De kleurenfoto's en zwartwittekeningen zijn van uitzonderlijke kwaliteit. Kortom, een informatief en prima verzorgd boekje voor de bezitter van ons populairste huisdier.

Helga Fritzsche is een bekend auteur van huisdierenboeken.
— «Katten» door Helga Fritzsche, 72 blz., 235 fr. bij de uitgeverij Elsevier.

«Alles over korthaarkatten» is een boek dat in eerste instantie is geschreven voor hen, die nog geen korthaarkat bezitten maar van plan zijn er een aan te schaffen. Maar het is vanzelfsprekend ook bedoeld voor de velen die reeds één en meestal meer Siamezen, Burmezen, enzovoort in huis hebben.

«Alles over korthaarkatten» bevat hoofdstukken over voortplanting en krolsheid, dekking en geboorte, karakter en gedrag, voeding en verzorging, ziekten en kwalen en tips voor op reis en voor tentoonstellingen.

De auteur Stephe Bruin (35) was voorheen stamboeksekreteres van de afdeling Siamezen van de raskattenvereniging Felikat. Van haar hand verschenen eerder al «Alles over Siamezen» en «Alles over langhaarkatten».

— «Alles over korthaarkatten» door Stephe Bruin. 310 fr. bij Elsevier.

Wijn

«Wijnproeven»: «Het allerbeste boek dat ooit over het proeven van wijn werd geschreven», aldus het oordeel van de meest gekende wijndeskundigen over dit boek waarin de auteur geen uittreksel geeft van wat anderen al over het onderwerp hebben geschreven, maar zich daarentegen beperkt tot de essentie van het proeven, van kleur, geur en smaak. De beginner zal eruit leren hoe hij in het wijnaanbod matig van goed, best van beter kan onderscheiden en dat zal hem behulpzaam zijn op verantwoorde wijze wijn te kopen; ook de goedkopere, ook in de supermarkt. De ervaren wijnrinker zal er in slagen zijn ervaringen te verdiepen en aldus nog meer plezier te beleven aan zijn wijnhobby.

Michaël Broadbent is een van de grootste wijnkenners van Engeland en directeur van het bekende veilinghuis Christie's, waar hij de wijnveilingen organiseert. Hij doet dat ook in Nederland en België, zodat hij hier ook voor velen geen onbekende is.

— «Wijnproeven» door Michaël Broadbent. Oorspronkelijke titel: Wine tasting, vertaling en bewerking: A.J.D. van Vessel, formaat: 20 x 20 cm, omvang: 120 blz., illustraties: 5 zwartwittekeningen, uitvoering: gebonden, prijs: 295 fr., bij Elsevier.

Wijnrinkers worden wijnkenners met deze praktische, smaakvol uitgevoerde gids van Wina Born. Achterin het boek handige klassifikatietabellen en een woordenlijst van wijntermen. Een 50-tal tekeningen van Ed Doerk en 12 pagina's kleurenfoto's, gemaakt door het echtpaar Born zelf, vormen deze aantrekkelijke uitgave. Wat is goede wijn? Hoe moet je wijn verzorgen? Welke wijn komt waar vandaan? Hoe moet je etiketten lezen? Wat kost wijn? Op al deze vragen geeft Wina Born antwoord. Het boek is plezierig geschreven en bevat tal van interessante

persoonlijke ervaringen van de auteur.

Na een boeiende inleiding over de geschiedenis van de wijn, gaat zij op in de kunst van het wijngenieten. Daarbij komen de verschillende soorten wijnen en hun toepassingen ter sprake.

Vervolgens schenkt zij veel aandacht aan de verzorging van de wijn. Een goede wijn vereist immers veel aandacht.
— Wina Born's Wijnboek door W. Born, 350 fr. bij uitg. Kluwer.

Bloem

«Bergbloemengids» is bestemd voor een ruime lezerskring en wil een handige gids zijn om op tocht mee te nemen. Hoofdbrok van deze uitgave is vanzelfsprekend het in vierkleuren geïllustreerde overzicht van 160 van de meest karakteristieke bergbloemen. Behalve de wetenschappelijke en Nederlandse naam, werden in het kort voorkomen en verspreiding en eventueel de geneeskundige toepassingen aangegeven. Wat dit boek uniek maakt zijn de telkens in één vakjestabel aangegeven, interessante aspecten zoals: hoogte van de vindplaats, grootte, vorm, samenstelling, biotoop, bloeitijd, het al of niet giftig of geneeskrachtig zijn, enz.

— «Bergbloemengids» van Silvio Stefanelli (vertaling I. De Bondt, aalmoezenier gezinsvakantie Kris. Mutualiteit en drs Biologische Wetenschappen), 212 blz., 395 fr. bij de Ned. Boekhandel Antwerpen.

Veld

«Veldgids» is een unieke leidraad voor iedereen die meer wil weten over de vele aspecten van de natuur. Het bevat vierkleurenillustraties van meer dan 400 soorten wilde bloemen, bomen en vogels die in Nederland, België en een aantal andere Europese landen voorkomen.

Elk deel van deze veldgids bevat een soortenlijst voor eigen waarnemingen in de natuur, waarin elke gevonden soort kan worden aangestreept met datum en/of vindplaats.

Naast het geven van goede informatie, vragen en puzzels en praktische aanwijzingen voor het observeren van het leven in de natuur, laat het boek ruimte voor eigen inbreng.

— «Veldgids», 192 blz., 295 fr. bij de Ned. Boekhandel Antwerpen.

Handhouding uit Mercators Handboek over Schriftkunst (1541).

Op de grens van de uitputting

Het politiek toppersoneel is nu ook met vakantie vertrokken, terwijl reeds voor heel wat zonnekloppers de periode van het betaald verlof achterderugis.

In tegenstelling tot vorig jaar hebben de parlementsleden niet zoveel redenen om te genieten van een welverdiende vakantierust. Als gevolg van een maandenlange regeringskrisis zijn de twee Hoge Vergaderingen niet zo vaak bijeengewoest, en dan nog was het absentisme bij belangrijke begrotingsdebattenschabouwelijk groot.

Vorig jaar vergaderden een beperkt aantal kamerleden tijdens de zomermaanden tot op de grens van de uitputting; het resultaat van die bijzondere prestatie werd een torenhoog rapport over de staatshervorming, dat uiteindelijk nu nog slechts voer voor historici is geworden...

Sinds enkele jaren is een hardnekkige traditie ingeburgerd geraakt om tot diep in de zomerperiode enorm belangrijke politieke beslissingen te nemen. Dat is ook nu weer gebeurd; met nacht- en weekendzittingen. Maar dan alleen voor ministers en staatssecretarissen. Premier Martens had zijn ministers aangemaand tot vorige maandag op

post te blijven. Terwijl de parlementsleden met hun koffers naar zonnige vakantieoord werden gestuurd, werden onder stuw van het kernkabinet miljardenorders en fundamentele beleidsopties op de valreep goedgekeurd.

Voor sommige excellenties is ook dat weer van aard geweest om net niet van hun huisdokter de aanmaning te krijgen alle werk neer te leggen en een rustkuur aan te vatten.

In dergelijke omstandigheden wordt dus 's landswelen weegwikt en gewogen.

Men kan dan ook vragen stellen over de wijze waarop miljardenorders (bij voorbeeld voor de meer dan duizend pantsers) een zegen van de uitvoerende macht krijgen. Onder druk van een opgedrongen timing worden aan de hand van merkwaardige beknoptheid en onvolledige dossiers wensen van ministers ingewilligd.

Onder diezelfde stress-bedoening wordt gedokterd aan de rijksmiddelenbegroting. Ook nu weer werd het nacht- en weekendgepala-ver over onze economische overlevingskansen van het najaar en van volgend jaar koortsachtig gehouden, omdat de vakantie-valiezen nu eenmaal klaarstonden. Hoeft

dat echt? Zelfs al heeft het hakbijlkomitee van de oververmoeide minister van begroting behoorlijk werk geleverd, dan is het toch een haast onmogelijke zaak om aan de hand van vage konjunktuurvoorspellingen op enkele dagen tijds een rijksmiddelenbegroting op te stellen. Temeer omdat dit keer de positie van de Belgische frank er meteen van afhangt.

Nadat maandenlang omzeggens geen enkel ministerieel kabinet behoorlijk werk leverde, als gevolg van de aanslepende politieke crisis, moet dat politiek personeel plots met het mes op de keel gaan werken.

Het komt ons voor dat die overhaasting voor niets goed is. Niet alleen het parlementair werk, maar ook het gehele nationaal politiek beleid is aan een herwaardering toe.

Vanop zijn vakantieoord nabij het Franse Avignon waakt inmiddels premier Martens over 's lands belang; mochten tijdens de afwezigheid 's konings gezworenen donderwolken over onze gewesten samentroepen, dan kan de regeringsleider vanop een militair vliegveld in zeven haasten ter hulp snellen... (hds)

Vrije tijd en vrijheid

Vrije tijd is voor heel wat mensen een ware vlucht geworden, een compensatie voor de drukkende arbeid. Met de industrialisatie is, aldus prof. H. Deleeck, de scheidingslijn tussen arbeid en «de rest» aldoor scherper geworden. Tot in het gezinsleven is dat onderscheid voelbaar.

Het ludiek element in de arbeid is voor de meesten grotendeels te loorgegaan en wordt opgezocht in de vrije tijd. Deze wordt dan ook steeds gekoppeld aan het werk. Als ontspanning na spanning. Als vrijheid na dwang.

Vrijtijdsbesteding wordt aldus gelijkgeschakeld met vermaak en ontspanning. De inhoud hiervan is in grote mate afhankelijk van beroepskwalificatie, inkomen, gezinsgrootte en woonplaats. Een onderzoek van het Nationaal Instituut voor de Statistiek leert ons dat nauwelijks vier op de tien landgenoten komen tot een vakantie buitenshuis. Terwijl 60 op de 100 vakantiegangers een grenzeloze trektocht in den vreemde durven aanvaarden. Niet moeilijk te geloven als je de drukke bedoening van de chartervluchten op Zaventem gadeslaat en je ook de treinen met zonnekloppers de zuijderse wissel ziet nemen.

De grootste vakantie-intensiteit wordt aangetroffen bij de vrije beroepen, bij de hoogste gezinsinkomensklassen en in de steden en agglomeraties. En zelfs hier valt er een communautair tintje te bespeuren: Walen en Vlamingen kennen ongeveer een gelijklopende vakantie-intensiteit. De Brussel-

laars daarentegen gaan heel wat meer met vakantie.

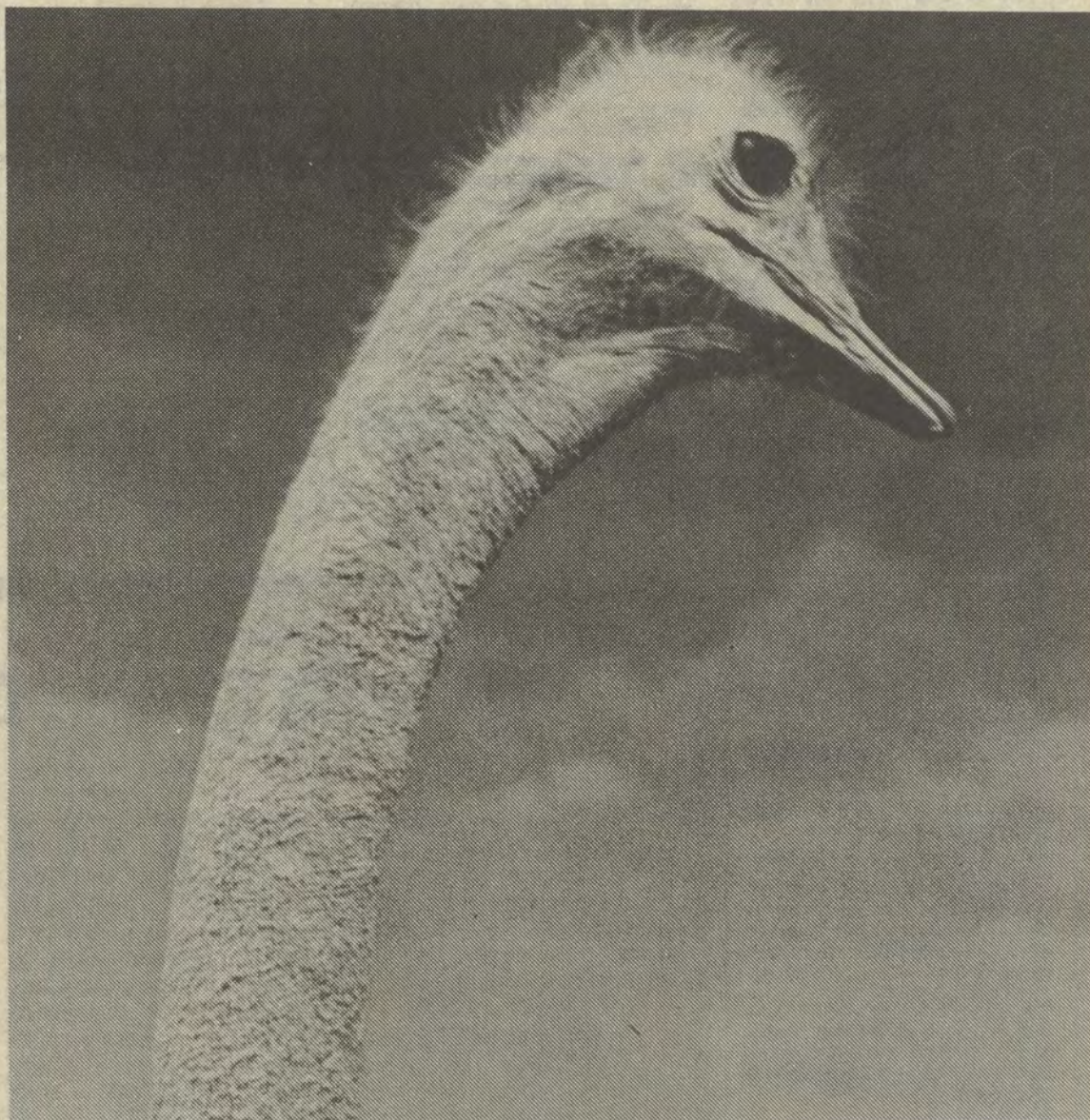
De laagste vakantie-intensiteit wordt waargenomen bij land- en tuinbouwers, bij personen met een gering inkomen en in de plattelandsgemeenten.

Duidelijk blijkt dat het vakantiegedrag in hoofdzaak bepaald wordt door het gezinsinkomen. De sociale groep en de graad van verstedelijking van de woongemeenten nemen respectievelijk de tweede en derde plaats in.

Opmerkelijke vaststelling van het NIS-vakantie-onderzoek is tevens dat meer en meer vakanties genomen worden in het buitenland. De voorkeur gaat hierbij naar landen met een zonnig klimaat en vooral dan naar Frankrijk, Italië en Spanje. De meest geliefde vakantie maanden blijven uiteraard juli en augustus. Al het gedokterd aan gespreide vakantie, wat de vakantiegangers en onze economie ten goede moet komen, heeft vooralsnog weinig uitgehaald.

Is de vrijtijdsbesteding in ons land heel wat zichtbaarder geworden — weekendtripjes, buitenlandse vakantie —, door een groot deel van de bevolking wordt hieraan niet deelgenomen. De feitelijke ongelijkheden die onze samenleving kenmerken zetten zich door op het vlak van de vrijtijdsbesteding.

Vrije tijd moet binnen het bereik van elkeen gebracht worden. Gevrijwaard van handelsgeest, uitbuiting en overorganisatie. Hij moet teruggeschroefd worden tot het spontaan beleven van mens en gemeenschap, scheppende soberheid en vrijheid.

Struisvogelpolitiek...

Het heeft dan toch maar weer enkele maanden geduurd vooraleer een politiek-industrieel schandaal aan het licht is gekomen, en enkele gezaghebbende politici niet anders konden dan verschillende zware beschuldigingen aan het adres van onder meer de «Société Générale» te beamen. Door enkele perslui werd de zaak van de bouw van twee militaire ziekenhuizen in Saoedië-Arabië gemeld en uitgepluisd. Aanvankelijk bleven de «Eurosystem»-berichten netjes afgedrukt in de economische rubrieken, maar stilaan werd het voorpagina nieuws. Het blijkt nu dat machtige kapitaalgroepen en ook prins Albert (die de gewoonte heeft belangrijke missies van de Dienst voor Buitenlandse Handel te leiden en moreel te steunen), dat die hoogste instanties evenals topministers reeds geruime tijd op de hoogte moesten geweest zijn dat aanzienlijke commissiegelden (kwalijk ruikend naar steekpenningen) werden uitgekeerd. De verdenking van commercieel geknoei moest al evenzeer reeds geruime tijd gekend zijn; alleen al omdat is gebleken dat Britse ondernemingen het project met breder armslag en deskundigheid hadden kunnen aanpakken. Het ziet er naar uit dat politieke struisvogels hun kop slechts uit het Arabisch zand gehaald hebben toen persberichten hen verontrustten... (Foto studio Dann)

VAKANTIE

Kennismaking met het Land van Waas

de week van Gej•

Op 24, 25 en 26 augustus a.s. wordt te Sint-Niklaas een cursus omtrent het Waasland georganiseerd door het Vormingscentrum Lode Dosfel - Vrouwen centrum. Het ligt in de bedoeling de belangstellenden te confronteren met de soms brutale botsing tussen het verleden en de toekomst van deze boeiende Vlaamse streek. De exploratie van dit «land in een gordel van stromen geprangd» is meer dan ooit zinvol nu de auto-wegen, haveninstallaties en industriegebieden, kerncentrales inclusief, de overmijdelijke ingrediënten zijn geworden van de huidige gewestplannen, die het produkt zijn van verre technokraten.

De inrichters willen door middel van deze ontdekkingsstocht de hedendaagse mens waarschuwen voor de gevaren die aan een vrijwel ongecontroleerde groei van de welvaart verbonden zijn.

De blik moet niet alleen gericht zijn op het verleden maar ook op wat gerealiseerd moet worden: de welzijnsmaatschappij, zo druk besproken in politieke programma's en kongressen moet immers opgebouwd worden vanuit de onverbreekelijke harmonie tussen de mens en zijn milieu, tussen de mens en zijn verleden.

Zowel niet-Waaslanders als geïnteresseerde inwoners van het Land van Waas worden vriendelijk uitgenodigd aan deze cursus deel te nemen.

Programma

Vrijdag 24 augustus:

- verwelkoming
- gesprek + historische informatie

- terugblik op het Waasland aan de hand van films van vóór 1965.

Zaterdag 25 augustus:

- economische en industriële tocht (lunchpakket voor 's middags)
- avondmaal
- poëtische avond met Wase dichters.

Zondag 26 augustus:

- Reinaerttocht (lunchpakket voor 's middags)
- avondmaal: een streekgebonden palinggerecht in Daknam.

Daar deze cursus over 3 dagen loopt, bestaat de mogelijkheid om te overnachten in hotel «De Arend».

Data en plaats:

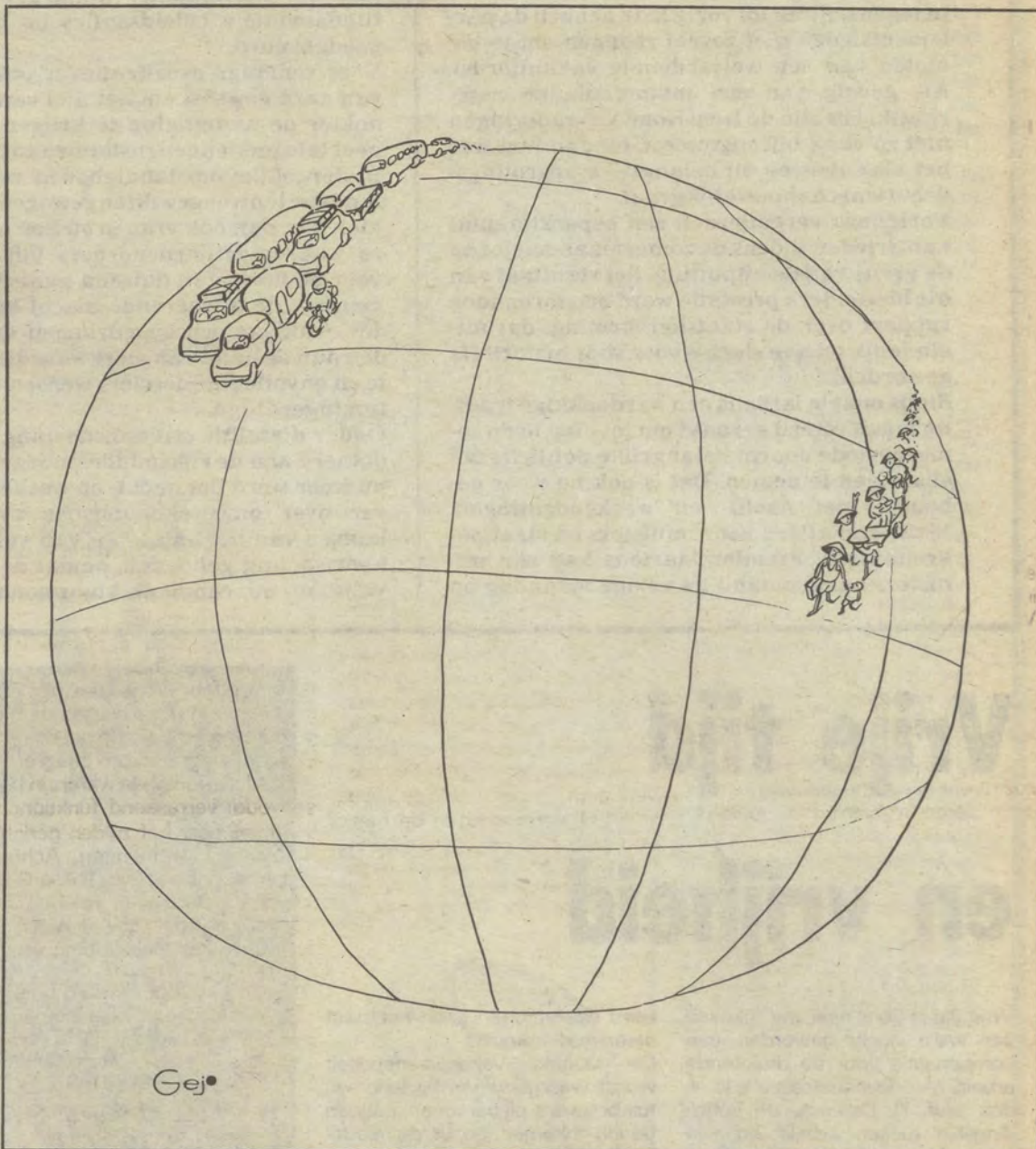
24, 25 en 26 augustus. Samenkomst op vrijdagavond 24 augustus om 19 u. in «De Arend», O.L.-Vrouwplein 8, 2700 Sint-Niklaas.

Bijdrage

De gehele cursus kost slechts 900 fr., alle onkosten inbegrepen, behalve twee warme maaltijden. Eventueel 2 overnachtingen + ontbijt: 800 fr.

Wie wenst in te schrijven, zendt ons voorafgaandelijk het antwoordstrookje.

Wie over dit alles verder inlichtingen wenst, neemt het best telefonisch of schriftelijk contact op met: Vrouwen centrum - Vormingscentrum Lodewijk Dosfel vzw, Casinostraat 20, 2700 Sint-Niklaas. Tel. 031-77.14.00 c.m.v.g. De inschrijvingsperiode eindigt op woensdag 15 augustus 1979.

WIJ

Vlaams Nationaal Weekblad

Uitgave van het Vlaams Pers-, Radio- en TV-Instituut v.z.w.

Opstel en samenstelling: het comité van redakteurs (R. Corty, H. De Schuyteneer, Joost Tienpunt, M. Van Liedekerke, T. Van Overstraeten).

Alle stortingen voor abonnementen, publiciteit en redactie op perk 000-0171139-31 van «WIJ», Barrikadenplein 12, 1000 Brussel. (Tel. 02/219.49.30).

Jaarabonnement	500 fr.
Halfjaarlijks	300 fr.
Daarnaast	150 fr.
Steunabonn.	1.000 fr.
Losse nummers	16 fr.

Verantw. uitg.: Hugo Schiltz, Te Couwelaerlei 134, 2100 Dourne.

Publiciteitschef: de h. Karel Severs, tel. 02/219.49.30 toestel 25, ('s voormiddag) of privé: Alsebergsesteenweg 41b, 1512 Dworp. Tel.: 02/356.78.44.

D R DE LEESBRIL BEKEKEN

Na vele lotgevallen zette Aeneas voet aan wal in Latium — het betoverende land rond de latere eeuwige stad. In deze streek, op amper een dertigtal kilometer van Rome, aan de vulkanische tweelingmeren van Albano en Nemi, bekend ook voor hun helaas niet te vervoeren, koppig, wit landwijn, bevinden zich de zogeheten Castelli Romani. Reeds in de tijd van het imperiale Rome was deze genadige streek een zomers toevlucht omwille van het frissere klimaat: Albano, Genzano di Roma, Castel Gandolfo — ook de paus geniet van de zomer op een plaats waar Romeinse Caesars (ook zij waren P.P., pontifex pontificorum) het goddelijke landschap aanschouwden, Rocca di Papa, Velletri, Frascati, Nemi...

Ver van 's werelds geraas, in deze aan de godin Diana gewijde streek (het meer van Nemi werd in de volksmond «de spiegel van Diana» genoemd) ga ik soms herbronnen, in de stellige overtuiging dat de goden geen astronauten wa-

ren, doch gewoon voorname voorbijwandelaars in een door vruchtbaar licht doordrongen landschap.

De avond is reeds fris, de wijn behoorlijk hartversterkend en de herinnering levendig aan zoveel Romeins licht — een vanzelfsprekend antidotum tegen de verlokking der Germaanse nevelen. Ik neem een boek ter hand (Albert Szukalski zit verdiept in Montgomery Clifts biografie) en lees een gedicht van Alexander Blok, die op 5 oktober 1914 schreef

Is diese Zeit auch fern, du bist mir nah, Antwerpen!

Is dit nu geen toppunt van estetiserend snobisme: in Velletri, aan de Via Appia, in Duitse vertaling een Russisch gedicht lezen over Antwerpen... Neen, gewoon het scherpe ogenblik van het volle besef van een leven dat je eens zal moeten verlaten — wat je hier helderder aanvoelt dan waar ook.

Henri-Floris Jespers

3°

bachten de kupe

TOERISTISCHE ZOEKTOCHT

Een VU-VUJO-initiatief

Een vakantie met zon aan zee kan heerlijk zijn, maar ze kan ook in het water vallen, natte straten, natte stranden, grijze luchten: mistige soep boven de golven. Misschien zit je dan droevig door het raam te tuuren van het appartement. Loop je wat rond, probeer een spelletje te spelen. Maar niets lukt. De grijze grauwe regen lijkt je dag compleet te doen mislukken.

Maar eigenlijk hoeft dat niet. Er is de toeristische zoektocht langs de Bachten-de-Kupe autoroute — ingericht door VU-VUJO Oostduinkerke-Koksijde. In het verleden heeft deze activiteit de deelnemer reeds een overvloed van interessante dingen geboden: Indien deze tocht voor de Bachten-de-Kupenaars zelf de ontdekking van hun eigen streek gemakkelijker maakt, dan biedt zij vooral de duizenden toeristen die jaarlijks onze kust bevolken, zoveel nieuwe mogelijkheden voor een dagje uit.

Ere wie ere toekomt: het idee komt van ons OCMW-lid Maurits Boucquez die zich steeds met hart en ziel inspant om dit toeristisch initiatief hoger op te tillen.

Voor de derde uitgave rekent hij en de ganse bestuursploeg op de duizenden VU-leden en «WIJ»-lezers om dit als plaatselijk gestarte initiatief te doen uitgroeien tot een nationale VU-familiezoektocht.

Druk voorbereidend werk, een zoektocht naar mecenassen om onze zomer-activiteit het nodige levensvoedsel (geld) te bezorgen, de uitgave van ons regionaal publiciteitsblaadje «Goed Nieuws» moeten doeltreffend genoeg zijn om het rekordcijfer aan deelnemers 378 (uitgave '77) neer te halen. De technische leiding is in handen van Maurits Boucquez, die tevens borg staat om het toeristische karakter van deze zoektocht tot zijn recht te laten komen.

Wie wil kijken naar wat de natuur en een paar kleine polderdorpjes te bieden hebben, zal geen meter van deze zoektocht tussen Oostduinkerke en Lo vergeten.

We vermijden het woord: autozoektocht omdat deze slenteroute met een omloop van 30 km de fietsers helemaal niet afschrikt. Alleen het weer moet dan wat meezitten.

Tot 16 september

Bachten de Kupe: het lage land tussen IJzer en Noordzee. Kern is het prachtige rijke Veurnedecor in het onvergelykbare rustige land met zijn vette weiden en waterwild. Rustpunten zijn het vissersmuseum van Oostduinkerke — idyllisch genesteld in een stemmig groen plekje midden in het dorpscentrum, Herberg «de Nieuwe Snoek» bij de Fortembrug te Alveringem en het middeleeuwse stadje LO, verdroomd in de rust, met unieke bezienswaardigheden en... kaas, die in de middeleeuwen althans fel begeerd was door tal van gekroonde hoofden! Het eindpunt ligt aan de sassen van Fintele, waar in d'Hooipiete de schiftingsvraag dient opgelost te worden.

De initiatiefnemers hebben voor de uitgave '79 geput uit de rijke ervaringen opgedaan in de twee vorige tochten, en ingezien dat zij voor de «gelegenheidsdeelnemer» iets speciaals uit de mouw moesten schudden: nl. een fotozoektocht zonder «vallen» in de wegbeschrijving of moeilijke opdrachten. Deze tocht kan gereden worden op een dag naar keuze, tot en met 16 september. De rit vertrekt vanaf het autovrije binnenpleintje van het vissersmuseum te Oostduinkerke. Wie wil deelnemen, Bachten-de-Kupe ontdekken, en meteen nog zijn deel van de 75.000 fr. prijzen wil weggapen, kan de inschrijvingsformulieren bekomen in de vissersherberg «De Peerdevisscher».

Deze gezellige herberg is een zo trouw mogelijke rekonstruktie van een dorpscafé zoals er te Oostduinkerke verschillende bestonden rond de jaren 1920. Hier heeft de VUJO-kern onderdak gevonden voor het inrichten van hun kulturele winter-activiteiten. Met een fris biertje kan men de verse garnalen peuzelen die door de herbergbaas zelf gevangen werden.

Verrukkelijk, en meer dan een bezoek waard is het authentiek vissershuisje, compleet met keuken, en woonkamer, slaapstede, schuur en stallingen, wagenkot en de traditionele moestuin.

Rond de jaren 1900 lagen in de «binnenduinen» van Oostduinkerke overal verspreid die typische lage vissershuisjes waarvan er thans helaas nog nauwelijks een paar intakt zijn overgebleven. Vele werden door toeristen aange-

kocht en onherroepelijk verknoeid. Wat de zogenaamde vissershuisjes betreft die thans door promotoren worden gebouwd: deze zijn alleen maar karikaturale modeverschijnsels.

Niettegenstaande bij het bouwen van een vissershuisje noch architecten noch urbanisten te pas kwamen, zijn deze huisjes de enige bouwsels die zich in het duinlandschap harmonisch integreren. De visserswoningen waren, in hun eenvoud, verrassend functioneel. Vooraan, naar het zuiden gericht: de zonnige leefruimten. Achteraan, naar het noorden toe, enkele tientallen centimeter dieper de grond in: de koele bewaarplaatsen voor gezouten vlees, boter, vis en eieren.

In een rustig afgezonderd hoekje, tussen oude linden en kastanjeboomen, ligt het erepark. Daar liggen de gedenkstenen met de honderden namen van Vlaamse vissers die op zee zijn omgekomen. Geen pretentieuze «pelouse», maar een tapijt van mos en schamel duingras zoals de vissers er één hadden rond hun vissershuisje. Geen banaal eremonument, maar een authentiek uit de zee opgegraven scheepswrak, symbool van de ontelbare drama's die zich op de oceaan hebben afgespeeld.

Stippen we nog even aan dat de deelnemers aan onze zoektocht gratis toegang krijgen tot het museumgebouw. (Hier dient trouwens een vraag opgelost te worden). De hoofdbrok is ongetwijfeld de mooie galerij waar meer dan veertig scheepsmodellen zijn tentoongesteld. Zij zijn een trouwe afbeelding van de opeenvolgende types van vissersvaartuigen die langs de Vlaamse kust hebben bestaan vanaf de jaren 800 tot op heden.

In die zelfde galerij bevinden zich schilderijen en beeldhouwwerken van de kunstenaars die rond de jaren 1900 te Oostduinkerke hebben verbleven en die zich hebben laten inspireren door de zee en de visserij: Artan, Boudry, Farazijn, Verhaert, Vaes, Dupon enz. Verder treft men er historische en archeologische vondsten aan die met de zee in verband staan, als ook een interessante kollektie noordzeeschelpen.

In de scheepsbouwsaal wordt zowat alles tentoongesteld wat met de Vlaamse vissersscheepsbouw te maken heeft. Deelnemen aan onze activiteit wordt een beleve-

nis, op voorwaarde dat men het rustig aan doet en dat men plaats geeft aan de eigen fantasie om, waar en wanneer men dat wenst, nog veel meer te ontdekken dan wat in de beschrijving van de route vermeld staat. Je moet zelf de pracht van dit polderland ontdekken tussen de peerdevisscher (Oostduinkerke) en d'Hooipiete (Lo-Reninge), het oeroude land met zijn groots verleden en laten wij hopen «rustige toekomst».

Alle inlichtingen en formulieren kunnen bekomen worden op volgende adressen:

De Peerdevisscher, Museumplein te Oostduinkerke; A.S.L.K.-kantoor, Albert I laan 76 te Oostduinkerke-Bad; De Beurs, Markt 32 te Veurne; De nieuwe Snoek, Fortem-Brug te Alveringem.

Wat u moet weten

Start: iedere dag vanaf 1 juli tot en met 16 september vanuit het binnenplein van het vissersmuseum te Oostduinkerke.

Inschrijvingen: ASLK-kantoor, Albert I laan 76, Oostduinkerke-Bad; Vissersherberg «In de Peerdevisscher»-Estaminet; Café-restaurant De Beurs, Markt 32, Veurne; Café De nieuwe Snoek, Fortem brug, Alveringem.

Deelneming in de kosten: 275 fr. Een vermindering van 25 fr. voor leden van VAB en KRC. Bij inschrijving ontvangt u het routeblad, het vragenblad, een foto-map, het antwoordformulier en een waardebon voor een gratis bezoek aan het nationaal vissersmuseum. Het is toegelaten, maar niet verplicht meer dan 1 inzittende per wagen in te schrijven.

Vijfenzeventigduizend frank prijzen. Iedere deelnemer die zich binnen de eerste 300 rangschikt ontvangt een waardevolle prijs. De prijzen van de verblijfstoerist-deelnemer worden 1 jaar ter beschikking gehouden bij de inrichters.

Prijsuitreiking: vrijdag 28 september om 20 u., Casino, Zeelaan, Koksijde-Bad. Gezien de korte omloop (30 km) van de Peerdevisscher naar d'Hooipiete (Lo) kunnen naast automobilisten ook fietsers deelnemen. Nog een tip voor de «beginnelingen»: er is geen boekenkennis noch ervaren zoektocht-techniek vereist.

De inrichters verzekeren u een eenvoudige, aangename en spannende dag. Geen snelheid, geen behendigheid. Technische leiding: M. Boucquez, Konterdijk 19, Oostduinkerke.

Een zonnige tuin het hele jaar door!

HOBBY-SERRES

- Zeer sterke, degelijke en waterdichte konstruktie.
- Uitvoering in aluminium met kitloze beglazing.
- Zeer eenvoudige montage en niet het minste onderhoud.
- Vaste breedte van 2,80 m en variërend in lengte tot 10,60 m.

Vraag ons vrijblijvend folder en prijslijst!!!

Serrebouw
DEFORCHE pvba

Gentseheerweg 120

8700 IZEGEM
Tel. 051/30.37.01 (4 l.)

EEN NIEUWE AUTO NODIG?

MET DE ASLK VALT DAAROVER TE PRATEN.

ASLK

KREDIET

VAKANTIE

Eupen, op de grens en op de Wezer

Eigenlijk ligt Eupen niet op de grens. Het ligt er zelfs verder van af dan vroeger, toen de grens ten westen van de stad liep, maar dan vlakbij. En op de Wezer, dat is ook maar half waar. De kern van Eupen is de bovenstad, met de Sankt-Nikolaus-kerk, het stadhuis, kloosters en statige patriciërshuizen. Ongeveer een kilometer zuidelijker en twintig tot veertig meter lager (280 à 260 m boven de zeespiegel) ligt de benedenstad. Ze heeft zich ontwikkeld uit een ongeveer even oude nederzetting aan de oevers van de Wezer. Tot op de huidige dag zijn de beide stadsdelen nog niet volledig in elkaar gebouwd.

Het klinkt natuurlijk fraai, de Wezer bij Eupen te betrekken, ook al omdat het een fraai, vrij snel vlietend riviertje is, iets als de Ourthe te Laroche. De Wezer ontspringt in een natuurreservaat vlakbij de huidige grens van België met Duitsland, aan de noordelijke rand van de Hoge Venen. Wanneer hij in het Hertogenwald terecht komt en vooral het grote Wezerstuwmeer te vormen, ziet hij eruit als een echt romantische wilde bosbeek. Vergeet men naar de horizon te kijken, men zou zich wel in het Zwarte Woud wanen. Dezelfde Wezer loopt verder westelijk naar de Maas toe. De Walen noemen hem Vesdre, wat de Belgisch-Vlaamse vertaling «Vesder» heeft opgeleverd in onze schoolboeken. Meteen is de aandacht gevestigd op de aan landschapelijk schoon zeer rijke omgeving van Eupen.

Het omvangrijke Hertogenwald, een 20 km brede wal tussen Eupen en de Hoge Venen, dringt door tot in de benedenstad. Van daar uit is het niet ver meer tot aan het openluchtzwembad Bellmerin.

Het vooral uit naaldbomen bestaande Hertogenwald strekt zich ook ten westen van Eupen nog een heel eind uit, onder meer vlak langs de linkeroever van de Wezer tot aan Béthane.

Een bijzonder lonende wandeling bestaat in het volgen van deze linkeroever tot aan het ongeveer 17 km stroomafwaarts liggende oude vestingstadje Limburg. Verlaat men immers de bossen dan komt men in een zeer overzichtelijk heuvelachtig weidelandschap, doortrokken van dikke oude hagen. De karresporen tussen deze hagen in zijn weliswaar vaak half dichtgegroeid met gras, kruiden en brandnetels. En daarnaast zijn er de heel bijzondere weidewegjes, die op het terrein niet zichtbaar zijn, en alleen herkenbaar aan de wieltjes, molentjes, houten trappen en andere openingen in de haagomheiningen, die met elkaar verbinding geven. Een stafkaart is dan ook onontbeerlijk. Men kan ze kopen in het Kartografisch Instituut of in VTB-boekhandels.

In dit bestek kunnen we niet ingaan op de schone slaapster die Limburg heet. Maar heel de Plattendietse streek is vanuit Eupen gemakkelijk bereikbaar. Die ziet er precies zo uit als rond Limburg.

Daar liggen nog echte, kleine dorpen, zoals die in het Dietse Zuid-Nederland erg zeldzaam aan 't worden zijn, een bedevaartplaats als Moresnet-Kapel («a gen Ekske») en schilderachtige plaatsjes als Aubel en Godsbal.

Voor gemotorizeerden, die dus een eindje verder kunnen wandelen, zijn er de onvolprezen Hoge Venen, het laatste stukje oernatuur in België.

Ook voor al wie vrede wil nemen met auto-toerisme is Eupen een gedroomde uitvalspoor. Naast vele prettige dorpen is er de dichtbij grote keizerstad Aken, die toch een stuk van haar oude grootheid herwonnen heeft. Ook Valkenburg is niet ver, Maastricht en... de Voerstreek.

Een gemoedelijk stadje

Het klinkt altijd verdacht wanneer iemand uitgebreid de omgeving van ene plaats zingt. Vaak is de

plaats zelf dan niet veel zaaks. Van Eupen kan men dit niet zeggen. Eigenlijk is de stad niet zo oud: ongeveer driehonderd jaren geleden werd zij gesticht door Vlaamse wevers, die aangetrokken werden door het water aan de Wezer, dat voortreffelijke eigenschappen schijnt te bezitten voor de bereiding van wol.

De omgeving van Verviers, aan dezelfde waterloop gelegen, is trouwens nog steeds bekend voor textielnijverheid.

Na Waterloo werd Eupen bij Pruisen ingelijfd en bleef officieel Duits tot na de eerste wereldoorlog. Inmiddels was het ook naar taal en geest Duits geworden. De stijl van de huizen en de stad is echter duidelijk Maaslands. Deze Maaslandse stijl vindt men in Luik, in Maastricht, in Tongeren en zelfs tot in Aken.

Eupen heeft een beroemde, levende karnavaltraditie. Het zal dus wel meer dan een losse indruk zijn dat daar een eerder luchtige atmosfeer heerst. Gezellig is het er ongetwijfeld; omdat het stadspatruon niet doorbroken werd (eer-

der smalle, draaiende straten), heel wat pleinen en op tijd en stond hoogstammige bomen), omdat er levendig handel gedreven wordt, omdat zeer vele huizen nog niet verknoeid werden (al is ook daar een restauratiebeurt erg gewenst) en omdat de Eupenaars zelf meestal gemoedelijke mensen zijn. In heel wat herbergen en winkels komt men bovendien met Nederlands terecht, wat niet verwonderlijk is als men weet dat het plaatselijke dialect meer naar het Nederduits dan naar het Hoogduits overhelt.

Er zijn verschillende banketbakkerijen en verder een grote keuze aan winkels en herbergen zodat ook in dit opzicht een stadswandeling niet vervelt. Een oppervlakkige kennismaking vergt een namiddag, een wat rustiger en grondiger bezoek zeker een hele dag.

Als men bovendien wat geluk heeft of af en toe België's enige Duitse dagblad «Grenzecho» raadpleegt (de redactie bevindt zich nabij de Sankt-Nikolauskerk) dan kan men in Eupen weleens een mooi muziekkoncert meemaken.

Eén van de weldoende gevolgen van een vakantiereis is dat men eens grondig van omgeving verandert, dat alle sleur wegvalt om de wereld met nieuwe ogen te bekijken.

Wie in Eupen terecht komt gelooft nauwelijks dat hij nog op Belgische bodem staat. Amper 30 km ten oosten van Verviers, is dit een andere wereld. Alleen de vorm van de wegwijzers en de opdringerige aanwezigheid van de Franse taal herinneren ons eraan dat wij België toch nog niet verlaten hebben.

Voor de volksnationalist is Eupen en zijn omgeving een bijzonder boeiende streek. Hier bevinden wij ons dicht bij het drielandpunt Nederland-België-Duitsland, midden in het overgangsgebied tussen Neder- en Hoogduits en vlakbij het Franse taalgebied. Historische invloeden van drie culturen en van nog meer machtscentra lopen hier dooreen. Zij hebben niet alleen allerhande sporen nagelaten. De fronten zijn nog steeds in beweging. Eupen ligt dan toch wel op de grens.

Karel Jansegers

ERASMUS

Selekte leraars uit binnen- en buitenland!

Versnelde opleiding:

- Handel, Talen, Steno-typen, Boekhouden
- Sekretariaat: bedrijfs-, medisch, juridisch
- Receptie, Hostessen, Mannequins
- Telefonist(e), Public Relations
- Journalistiek, Toerisme
- Reklametekenen, Etalage, Zeefdruk
- Verkoop, Verzekeringswezen

Direkteur: Dries BOGAERT.

Begijnenvest 99, Antwerpen. Tel. 33.60.58-45.05.31

Naam

Voornaam

Adres

Wenst, vrijblijvend, informatie over de cursus

(Adv. 326)

VAKANTIE

De Vlaamse Ardennen...

in de sporen van H. Teirlinck

Het is een feit dat de Vlaamse Ardennen sinds 1830 geen bevolkingstoename hebben gekend, zelfs een lichte achteruitgang, daar waar de bevolking in Vlaanderen verdrievoudigd is. Voor het gewest is dat een ramp, voor de toerist een zegen. Als u van uw vakantie in Vlaanderen wenst te genieten, als u een paar onschuldige weekeind-uitstapjes wenst te maken, dan zal u in de Vlaamse Ardennen een paradijs van rust kunnen vinden, een vlucht in de goede oude tijd.

Dit jaar herdenken we Herman Teirlinck's honderdste geboortjaar: hij werd geboren te St-Jans-Molenbeek, stierf te Beersel, waar hij gevierd werd, maar haalde zijn levenssappen uit de Vlaamse Ardennen. Zijn vader Isidoor werd trouwens geboren te Zegelsem (Brakel), zijn ooms waren er smeden en klokkengieters, hij zwierf er rond en kon zodoende zijn zwakke gezondheid «bijpassen». Een groot deel van zijn werken speelt zich hier af... en toen hij stervende was, sprak hij weer — aldus getuigt prof. Willem Pée — zijn Zegelsems dialect, wat een eeuwige getuigenis is van zijn zielsverbondenheid met Zuid-Oost-Vlaanderen. (Teirlinck hield van het woord «Vlaamse Ardennen»!)

Een Teirlinck-pad, ontworpen en ingewandeld door uw dienaar, vertrekt aan het kerkje van Louise-Marie bij het Muziekbos (Ronse). Als u met uw wagen een deel van de Vlaamse Ardennenroute hebt gedaan (inlichtingen in Info-buro, Stadhuis te Ronse), dan laat u uw wagen staan aan het kerkje van Louise-Marie en volgt de toeristische zeshoekige wandelwijzers. Op Boekzitting (in het hart van het Muziekbos) hangt op de voorgevel een klokje, gegoten door de oom van Teirlinck. Hoe mooi heeft Herman Teirlinck het Muziekbos niet beschreven in zijn «Maria Speermalie», in zijn «Na de fiertel te Ronse in 1912», in zijn «Gevecht met de Engel», want zelfs als hij het Zoniënbos beschreef, dacht hij aan de bossen van Zuid-Vlaanderen.

Als u dan de grote lus van het Teirlinck-pad volgt, geniet u van de landschappen uit Maria Speermalie en vele andere verhalen uit zijn eerste periode. Daar ligt o.a. de hoeve op de Koekamer (de Coambre), één van die weinige gebieden, die we van Wallonië als troostprijs terug kregen, nadat we toch zoveel hadden afgestaan... En vooraleer u die dag de Vlaamse Ardennen verlaat kan u nog een forelletje eten in de Visvijvers te Nukerke, een oase van rust en goede luim...

U mag dan zeker niet vergeten een groet te brengen aan het stamddorp van de Teirlincks, Zegelsem (langs de baan Brakel-Oudenaarde), waar de oude smidse nog staat. (Op foto laatste huis links, nu ingericht als tentoonstellingsruimte). De Teirlincks waren trouwens als smeden zeer goed bekend: zo bv. was het huidige Roman-house op de Grote Markt te Ronse eveneens een smidse, bewoond door een oom van de Teirlincks. (De

smidse bevond zich onder de poort, wat Teirlinck beschrijft in Maria Speermalie, Treinreis naar Ronse).

De Zwalm

Van het Vlaamse gehucht D'Hoppe, aangehecht en verminkt door Vloesberg (Wallonië) stroomt de Zwalm over Brakel naar de huidige fusiegemeente Zwalm. Op dit waterlint liggen talrijke Zwalmmolens, die u kan vinden langs de Zwalmroute. Weeral zoveel oorden, waar u een enige dag kan doorbrengen, goed eenvoudig eten en een smakelijke «Oudenaardse bruinen» drinken, zo heerlijk beschreven door Felix Timmermans in zijn «Adriaan Brouwer». Felix Timmermans kwam hier zelfs zijn Frans leren en wel in Vloesberg, bij de bron van de Zwalm.

Kluisbergen...

De Kluisberg is een van oudsher bekend toeristisch oord... soms te druk en rommelig... maar met een goede toeristische infrastructuur, nu jammer genoeg voor de helft afgestaan aan Wallonië. U kan er wandelen, logeren, zwemmen en... van kunst genieten.

De VASA (Vlaamse Ardennen

Schilders) richt er kursussen in, Gies Cosijns zal u fier rondleiden in «zijn» kunstenaarsdorp Kwaremont, waar trouwens veel galerijen zijn.

De galerijen en antiekwinkels in de Vlaamse Ardennen zijn één van de merkwaardigheden. We kunnen ze niet alle opsommen, maar als u er meer wil over weten, dan kunnen we u gratis een Zuidvlaamse Kultuurkrant opsturen, waar u die alle in vindt. (Schrijf: ZV-Trefsender, Hoogstraat 13, 9600 Ronse). U vindt deze krant trouwens in alle galerijen.

en Oudenaarde...

Te veel om in één artikel samen te vatten maar op de markt van Oudenaarde moet u zeker even vertoeven. Jammer genoeg is het stadhuis van Oudenaarde en zijn Hanske de Krijger ingepakt, niet om het te beschermen tegen de huidige gemeentelijke politieke schermutselingen maar om het te restaureren. (Niet naar Pools model, zoals het ooit door Maurits Coppieters werd voorgesteld) maar naar echt Belgische maatstaven. Als u dan over honderd jaar nog eens terugkeert, dan zal de

Zegelsem: de moeite waard om eens langs te lopen. Waar de kinderen spelen bevindt zich de smidse van de Teirlincks.

voorgevel van het stadhuis in al zijn reeds vervulde glorie te zien zijn, de zijgevel dan weer niet, want daar zal men weer aan het restaureren zijn...).

Intussen kunt u echter nu reeds genieten van de natuur in de Vlaamse Ardennen, van de geuren van het Muziekbos, van de forellen in de Visvijvers te Nukerke, van de rust langs de Zwalm en van kunst en antiek.

Nog één tip: de Ronse Krypte

bestaat dit jaar 850 jaar (er wordt zelfs een postzegel uitgegeven bij deze plechtige gelegenheid). Gerust mogen we getuigen, dat het één van de prachtigste is van West-Europa. Een geleid bezoek door de museumbeheerder is uiterst leerrijk.

Totdaar een vluchtige blik in een stukje grens-Vlaanderen dat U zeer hartelijk welkom heet: de Vlaamse Ardennen!

Germain De Rouck

VAKANTIE

Voor wie geboeid wil worden door een dagtocht, zonder daarom iets spectaculairs te verwachten, ligt Frans-Vlaanderen voor de hand. Er is gelegenheid te over om een landschap met afwisseling te verkennen en brokstukken van ons gemeenschappelijk verleden en cultuurpatrimonium op te sporen. Van aan de kust of van elders uit West-Vlaanderen ben je zo ter bestemming.

Bij de beschrijving van deze trip leggen we minder de nadruk op de nog min of meer Vlaams gebleven en wellicht beter ge-

kende Frans-Vlaamse Westhoek. We schenken des te meer aandacht aan Artezië dat begint ten westen van de A, een gebied vol verrassingen en zelfs een meerdaagse tocht overwaard.

Onmisbaar is een Michelinkaart nr. 51, waarop je de hele beschreven route in kaart vindt. Nog bij Michelin verscheen onlangs, op dezelfde schaal, een grotere kaart (nr. 236 Nord-Flandre-Artois-Picardie) die ook het hele Sommedepartement en stukken van de Aisne en Oise omvat.

Een daguitstap in Frans-Vlaan

Sint-Winoksbergen

Via Duinkerke of door De Moeren, een onder de zeespiegel gelegen kom, vlak op de grens, in de 17de eeuw drooggelegd door Wenceslas Coebergher, bereik je Sint-Winoksbergen (Bergues).

Na de Franse verovering omgaf Vauban het stadje met een netwerk van versterkingen. Het is binnen die versterkingen geprangd gebleven, maar behield daarmee een gezicht uit de 17de-18de eeuw. Het fraaiste gebouw, een mengsel van Italiaanse barok en Vlaamse stijl, is de Berg van Barmhartigheid of Mons Pietatis. Werk van de al genoemde Wenceslas Coebergher, ingenieur en architect die ook elders in de zuidelijke Nederlanden zijn sporen naliet. Het herbouwde belfort herinnert goed aan zijn vroegere gotische kracht en eenvoud. Vlakbij toont de cirkelvormige Carnotstraat welke vorm de vroegste stadsversterkingen hadden.

Ze waren het werk van de eerste Vlaamse graven in de 9de eeuw. Wat meer oostwaarts ligt de «Groenberg». Op deze heuvel stond de door de heilige Winok gestichte abdij waarrond Winoksbergen groeide. De rijke inboedel met manuscripten, wiegedrukken, schilderijen en kunstvoorwerpen, vond na de Franse Revolutie voor een deel een onderkomen in het stadhuis. De laatste stenen getuigenissen van de abdij dragen een Vlaamse naam: de Piektorre en de Blauwtorre.

Het Houtland

Door de Kasselse poort verlaten we Bergen, en op de weg naar Rijsel, even voorbij de autoweg, slaan we rechtsaf, richting Sint-Omaars (Saint-Omer). Links van de weg ligt het licht heuvelende Houtland, rechts het poldergebied, voortzetting van de Westvlaamse polders. De dorpen dragen schilderachtige namen zoals Soks, Bissezele, Ekelsbeke, Zegerskapel... Ter hoogte van de wijk Erkelsbrugge, rechtsaf, richting Waten (Watten). De weg slingert over kleine heuveltjes van waarop je het polderland tot aan de zee kunt overkijken. Aan de horizon tekenen de Duinkerke haveninstallaties en de kerncentrale van Grevelingen zich af. Er is genoeg om hier in een of ander dorp te blijven hangen en even met de mensen te praten. In de kerk van Bollezele en in de kapel van Sint-Mulders getuigen oude Nederlandse opschriften van volksdevotie die nog uit de tijd van de Contra-Reformatie stamt en haar best doet om nu nog te overleven. Rechts ligt Millam waar nog geen generatie terug de schoolkinderen in twee groepen huiswaarts trokken na de school: de Vlaamssprekende links van de weg, de Franssprekende rechts. Overal in de streek is het Vlaams dialect overigens nog levend bij de ouderen. Studerende jongeren gaan via Nederlandse lessen weer belangstelling tonen voor de taal van hun ouders en voorouders. Een eind links van onze weg ligt het kleinste dorp van Frans-Vlaanderen: Brokzele.

Waten

Net voor de kronkelende weg naar beneden duikt, loont het de moeite even halt te houden. Op de Watenberg, amper 70 meter hoog, staan de melancholische ruïnes van een abdij die graaf Robrecht de Fries hier inplantte als een wachttore tegen het almaar binnenrukkende Frankrijk. Beneden liggen de A en het kanaal Valencijn-Duinkerke, geprangd tussen twee kleine heuvels, de Watenberg en de Sperlekeberg. Waten is de geboorteplaats van Jean-Marie Gantois die tussen de twee wereldoorlogen een Vlaams-nationale adem blies in het anders wat folkloriserende Frans-Vlaamse regionalisme. Hij stierf in 1968 in hetzelfde dorp dat hij zo aardig opriep in zijn nog altijd lezenswaardige «Hoe ik mijn taal en mijn volk terugvond». Zijn graf is te vinden op het Watense kerkhof.

Waten ligt op de grens tussen de graafschappen Vlaanderen en Artezië, tussen de huidige departementen van het Noorden en het Nauw van Kales, en tussen de Westhoek waar nog een Vlaams dialect overleeft, al is het niet als moedertaal erkend, en het Frans-Pikardische taalgebied.

In Waten kiezen we de richting Sint-Omaars tot over het kanaal en dan na tweehonderd meter rechtsaf (D 207), de weg naar Sperleke (Eperlecques) en Bayenghem.

Artezië

Vanop de Watenberg liet de Artezische heuvellijn zich al zien, een beetje wazig en licht golvend, duidelijk een ander landschap dan tot nog toe. Aanvankelijk merken we er nog niet veel van. De weg loopt nog door een restantje typisch Houtland, een gespreide bewoning en al. Dat komt doordat we nog in de buurt zijn van de brede kom ten noorden van Sint-Omaars, vroeger een moerassig gebied rond de A, nu een met kanaaltjes doorsneden groentestreek.

Pas bij het naderen van de grote weg van Sint-Omaars naar Kales ligt het Artezische landschap voor ons open. De bewoning is gekoncentreerd in kleine dorpen. Hier en daar komt de kalkondergrond met witte vlekken aan de oppervlakte. Op kalkheuvelruggen komen kleine stukken bos voor. Elders staan de bomen schaars en opvallend ingeplant. Indrukwekkend zijn de eindeloze velden die meegolven met het reliëf. De horizon is een zacht glooiende maar telkens wegduikende lijn. Je hebt voor het eerst de indruk alleen te staan in het landschap.

Het Artezië dat Georges Bernanos beschreef in zijn boek «Sous le soleil de satan».

Tournehem

Even in de richting van Kales en dan links naar Tournehem. Zo te zien een onooglijk dorp. Een ecologisch geluk voor de Hemrivier die even helder het dorp verlaat als ze binnenkwam en overal vissers aantrekt. Verderop, voor de Hem in de A vloeit, liggen dorpen met nog puur Vlaamse namen, zoals Pollinkhoven en Ruminghem. Hier hield het Nederlands nog stand tot op het einde van de 19de eeuw.

Tournehem heeft ooit een van de schitterendste Europese geesten te gast gekregen. Onze Erasmus had de gewoonte om op doorreis van Engeland naar Bazel hier enige tijd te vertoeven bij Antoon van Boergondië. De kerk van Tournehem biedt nog een verrassing uit die tijd onder de vorm van acht beschilderde panelen, werk van een onbekend Vlaams meester uit het begin van de 16de eeuw, nog volkomen in de lijn van het werk van de Vlaamse Primitieven.

Buiten het dorp, rechts, tegen Guémy aan, ligt een 120 meter hoge heuvel, waarop dezelfde Antoon van Boergondië een kapel liet bouwen, waarvan nu alleen nog de muren overeind gebleven zijn. Met wat geluk ben je er alleen en dan komt pas de mysterieuze charme van deze plek tot haar recht. Met alleen de wind die door de ruïne fluit, kan je rustig een stuk Artezië overschouwen. Aan de zuidkant ligt de vallei van de Hem en daarachter het bos van Tournehem dat nu voor wandelaars en fietsers toegankelijk is. In noordelijke richting strekt zich het polderland uit van Kales tot Duinkerke.

Het Boonse

Van de Lodewijkskapel terug naar de vallei van de Hem, langs enkele gehuchten naar Licques. Hier rechtsaf naar Sanghen, Hermelinghen en Hardinghen. We zitten meteen in het Boonse (le Boulonnais), een streek met een meer uitgesproken afwisseling in het reliëf, veel groen, talrijke riviertjes en bronnen. De -hemtoponiemen (hier veranderd in -hen) wisselen af met de -thunnamen die wijzen op de Saksische oorsprong van de dorpen.

Ze zijn zo talrijk niet meer als vroeger, maar ze zijn er nog altijd, de zo typische Boonse paarden, verrassend wit in een groen decor.

Het Boonse maakte ooit deel uit van het graafschap Vlaanderen, werd dan een zelfstandig graafschap dat de zijde van Vlaanderen koos, vooraleer het Frans werd. Hier ging de taalgrens in de 11de, 12de eeuw aan het opschuiven, tot Kales in de 14e eeuw en tot Grevelingen in de 18e en 19e eeuw. In deze lieflijke streek zag de Kerk graag heiligen opgroeien in de middeleeuwen. Hier komt de heilige Ida van Bonen vandaan en Godelieve van Gistel komt uit het nabije Wierre-Effroy.

Onze route heeft langs het riviertje de Slack gelopen en dan slaan we links af (D 127). Nog voor de grote weg Bonen (Boulogne) — Sint-Omaars, die we straks kruisen in de richting van Devieren (Desvres), ligt Le Waast met een

anderen

merkwaardig en voor de hele streek zo zeldzaam romaans kerkje, dat op zichzelf al een trip waard is. Ik vermeld alleen dat de al genoemde Ida van Bonen, moeder van de kruisvaarder Godfried van Bonen (bij ons: «van Bouillon») hier begraven ligt. Vlakbij, richting Sint-Omaars, ligt een niet toegankelijk slot Colembert.

Waterkers en forel

Via Alinchtun dat nog gelegenheid geeft tot een mooi vergezicht, gaat het naar Devereen. Een wat slonzig stadje, bekend voor zijn cementproductie en aardewerk. We zoeken opnieuw de weg D 127 op die nu de vallei van de Course aandoet. Een riviertje dat zorgt voor schilderachtige hoekjes en dat hier en daar forellenwekerijen en de teelt van waterkers mogelijk maakt. Ter hoogte van Enquin-les-Baillons mag er een kleine afwijking af, naar Preures. Bij verbouwingswerken botste een landbouwer hier op gebeenten en bronzen voorwerpen. De man had interesse voor wat hij vond, hij ging in zijn eentje archeologie studeren en vond de moed om een stuk van zijn erf om te woelen. Zijn inspanning was niet nutteloos: hij had het tot op vandaag belangrijkste Merovingische grafveld van heel Frans-Vlaanderen ontdekt. In een huis naast de boerderij is zijn museum voor Merovingische kunst en beschaving ondergebracht.

Montreuil

Met de voortkabbelende Course zakken we af tot aan de Kwinte of Canche. Meteen botsen we op een versterkt plaatsje, Montreuil, een uitstulping in het Kwintedal. Het stadje dat ooit nog Monsterhole heette, heeft altijd een strategische betekenis gehad. Het was eeuwenlang een twistappel tussen de graven van Vlaanderen en, eerst, de hertogen van Normandië, dan, de Franse koningen, later tussen Keizer Karel V en de Franse koningen. Van al het interessante wat Montreuil te bieden heeft (St.-Sulvekerk en Hôtel-Dieu), mag je een wandeling op de intakt gebleven vestingsmuren niet missen. Van hierop kan je weer eens van de stille charme genieten van de Kwintevallei en de Artezische heuvels.

Montreuil kan ook nog uitgangspunt zijn voor verdere uitstapjes. Naar de monding van de Kwinte bij voorbeeld, vijftien kilometer verder, een uniek natuurgebied, net als trouwens de monding van de Authie, iets meer zuidwaarts. Je kunt ook naar Abbeville rijden waar Joris Van Severen en enkele metgezellen in de meidagen van 1940 vermoord werden en waar de Sint-Wulframskerk op schitterende wijze de vlamgotiek vertegenwoordigt. Dichter bij Montreuil ligt het minuskule Rue in een merkwaardig Hollands landschap. De gotische bouwwerken uit de middeleeuwen, de H. Geestkapel en het belfort verwijzen naar een rijker verleden dan het nu tot een dorp verschrompelde stadje anders laat vermoeden.

Het natuurschoon in de vallei van de Hem tussen Boonen, Kales en St.-Omaars.

Bernanos

Terug naar Montreuil. Om de Kwinte stroomopwaarts langs te rijden, kunnen we kiezen tussen de grote weg naar Heusden (Hesdin) en een kleinere departementale weg (D 113). We kiezen deze laatste. Er zit wellicht een stukje wandelen langs de Kwinte in. Het is niet voor niets dat de grote wandelroute van Atrecht naar Bonen, op de kaart aangeduid als GR 121, ook een stuk Kwinteboorden aandoet. Te Beaurainville slaan we linksaf om een eind de vallei in te rijden van de kleine Créquoise. Tot Lebiez en dan rechtsaf (D 108) naar een ander zijriviertje van de Canche, de Planquette. We slaan linksaf, naar Fressin. Een typisch droomverloren Artezisch dorp. Met een stuk bos, een kasteelruïne en een fraaie landelijke kerk in gotische stijl, met veelvuldig gebruik van een ogen strelende zandsteen. Hier bracht de Franse romancier Georges Bernanos (denk aan zijn «Journal d'un curé de campagne») een deel van zijn jeugd door. Hier vond hij inspiratie om een aantal van zijn roman-

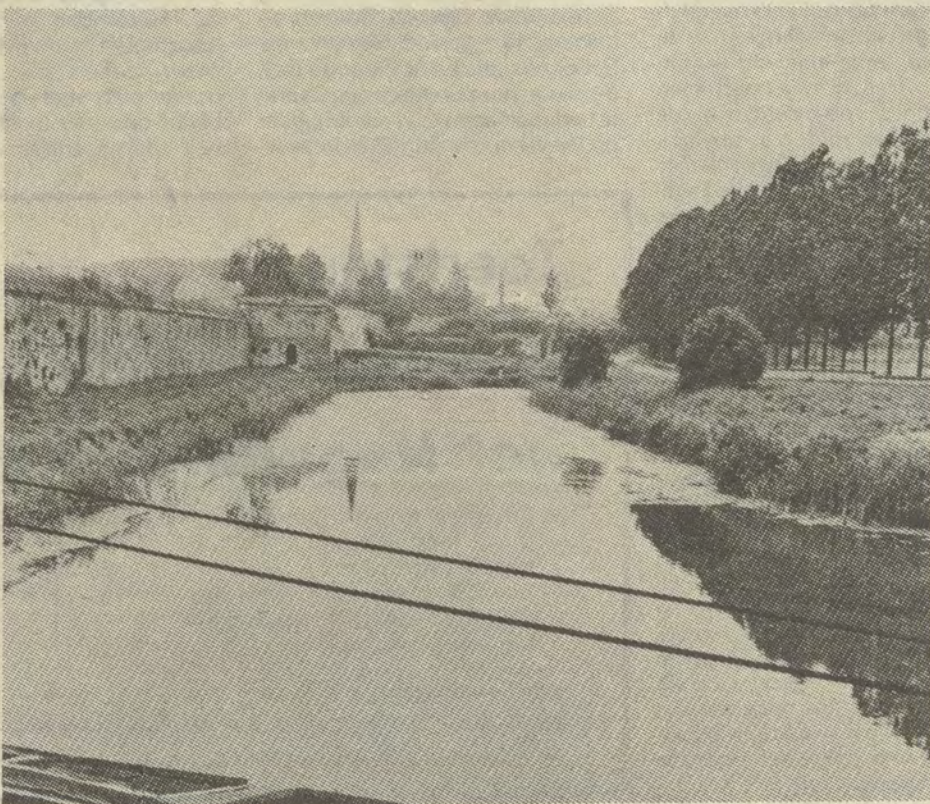
figuren een Vlaams decor te geven. Hier heeft hij zich beroerd aan het landschap («Chemins d'Artois, à l'extrême automne, fauves et odorants comme des bêtes»/«Wegen van Artezië, in de late herfst, wild en geurend als dieren»).

Sint-Omaars

We laten het door Keizer Karel V gestichte Hesdin en het gelijknamige bos achter ons en kiezen de richting van Sint-Omaars. Een eenzame weg, met rechts de bron van de Leie (te Lisbourg) en links de bron van de A (te Bourthes). Er steken nog mogelijkheden in voor een bezoek aan de vroegere bisschops- en Franse garnizoensstad die Keizer Karel met de grond gelijk liet maken. Maar dan komt Sint-Omaars in zicht.

Aan de zuidkant is de stad duidelijk uit zijn oude muren aan het groeien. In het centrum is heelwat, ondanks de tijd en actieve verwaarlozing, blijven bestaan.

De wallen rond St.-Winoksbergen.

Foto's: Paul Van den Abeele.

Sint-Omaars is ooit een puur Vlaamse stad geweest, gegroeid rond een abdij die een bakermat was van onze beschaving en cultuur. Hier ontstond in het Latijn van de 12de eeuw, de «Laus Flandriae» (De Lof Van Vlaanderen) van Petrus Pictor, het eerste Vlaams-nationale lofdicht.

De roemrijke Sint-Bertijnsabdij is tijdens de Franse Revolutie afgebroken. Het kunstpatrimonium kwam voor een deel terecht in het Sandelinmuseum (Carnotstraat) dat daarom bovenaan mag staan in het lijstje te bezoeken Frans-Vlaamse musea. Alleen de gotische abdijtoren bleef wankel rechtop. Een commissie voor monumentenzorg (een Franse commissie) schreef in 1847 in een waarschuwend rapport: «het mag een wonder heten dat de toren nog niet instortte». Het wonder bleef nog precies een eeuw duren. De overheid ondernam rustig niets. En op een warme avond in juli 1947 zakte de toren onder luid gedruis ineen. Het overblijvend puin zou een waarschuwing kunnen zijn voor alle verantwoordelijken, maar niemand houdt er rekening mee.

De O.L.V.-basiliek is nog volkomen intact gebleven. Met haar 50 meter hoge toren en 98 meter lange schip is ze de belangrijkste gotische kerk van Frans-Vlaanderen. Het mooiste portaal bevindt zich aan de zuidkant van de kruisbeuk. Het interieur is bijzonder rijk aan meubilair en grafmonumenten.

De Sint-Bertijns-, Carnot- en Duinkersestraat hebben nog talrijke huizen uit de 17de en 18de eeuw. Maar zonder energieke restauratiepolitiek zullen ze stilaan wegzakken in de verkrotting, net als het hele oude centrum van Sint-Omaars.

Heel aardig zijn ook de kaaien aan het A-kanaal, een stille en gaaf gebleven wijk (Liezel) waar onze taal nog tot in de 19de eeuw standhield.

We kunnen terug naar West-Vlaanderen, doorheen de meer Vlaams gebleven Westhoek, via Sint-Winoksbergen of via Kassel en Steenvoorde.

Wie een en ander grondiger wil voorbereiden, kan terecht bij de gids van Jozef Van Overstraeten, «De Nederlanden in Frankrijk». In de Franse boekhandels zijn recente gidsen per departement te verkrijgen, die evenwel voorbijaan aan het historische Vlaams karakter van de streek.

Erik Vandewalle

Het oude bekoorlijke land van Aarschot

Het Hageland, «land van heuvelen», waar soms ook wel eens een Zichemse Witte zijn dwaze kuren uithaalt, mag zeker stilaan beschouwd worden als één der natuurlijkste gebieden in Brabant, die iedere toerist en natuurliefhebber zeker kan bekoren. Het heeft nochtans lang geduurd voor deze streek van de rest van ons Vlaamse Land de nodige erkenning mocht ontvangen. Het Hageland heeft het volle recht als een kleinood aan de Vlaamse kroon te worden gekoesterd, en wij mogen dan ook hopen dat deze streek eerstdaags het statuut van «natuurpark» zou bezitten, om te bewaren wat nog mogelijk is.

De laatste jaren heeft het Hageland verscheidene heelkundige ingrepen achter de rug van de «snelweg-chirurgen»; volgens velen noodzakelijk voor een nodige ontsluiting, spijtig genoeg echter ten koste van talrijke unieke landschappelijk waardevolle gebieden.

Het kleinood dat het Hageland is, is een konglomeraat van talrijke zeldzame edelsteentjes, waarvan Aarschot, Scherpenheuvel-Zichem en Zoutleeuw zeker het meeste schitteren.

Wij richten ons naar het noordelijk Hageland, waar trots en blakerend van een rijk verleden de oude hertogelijke stad Aarschot ons met open armen zal ontvangen. Aarschot, parel van het Hageland...

Aarschot heeft een groot gedeelte van zijn rijk historisch verleden kunnen bewaren, en heeft tevens zijn typische provinciestadskmerken voortreffelijk bewaard. Een wandeling door het stadscentrum is dan ook de moeite waard, en kan alleen worden aangeprezen.

Door de gemeentefusies werden Bloemse Hoeve, Gelrode, Langdorp en Rillaar met Aarschot samengevoegd. Deze deelgemeenten kunnen de Aarschotse aanbieding voor de bezoekers meer dan voldoende aanvullen met historische en natuurlijke schatten.

Het stadscentrum

De stemmige Grote Markt, met in het midden de waterpomp geplaatst in 1710, is een ideaal vertrekpunt voor een stadsbezoek. Vergeet eerst niet wat informatie te halen in de St.-Rochustoren waar het bureau voor Toerisme is gevestigd. Schepen A. De Samblanx voor Toerisme heeft met veel smaak deze historische toren tot een voortreffelijke onthaalruimte ingericht. De in ijzerzandsteen opgetrokken toren dateert van 1300 en was aanvankelijk een

gedeelte van het stadhuis. In de 18e eeuw werd de toren gebruikt als gevangenis en gijzelaarskamer, later werden er stadsarchief en politiediensten ondergebracht, tot het zijn huidige bestemming kreeg. De ijzerzandsteen, waarin de toren werd opgetrokken is typisch voor de streek, en was ook bepalend voor de talrijk voorkomende Demergotiek. In dezelfde straat vinden we wat voor de Demerbrug (nr. 43) het geboortehuis van Pieter-Jozef Verhagen (1728-1811) één der laatste leerlingen van Rubens, wat zeer bepalend was voor zijn schilderkunst. In hetzelfde huis werd ook de befaamde toondichter Arthur Meulemans geboren (1884-1966).

Het gasthuis, in de gelijknamige straat, bezit een prachtige binnenkoer. Een wandeling langs de Demer brengt ons bij de 's Hertogenmolens, eertijds de graanmolens van de hertog, met mooie puntgevels. Van hieruit heeft u een mooi stadsoverzicht. De Orleanstoren, op de Kouterberg, is een overblijfsel van de stadsvestingen uit de 14e eeuw, en is ingericht als uiktoren. Van hieruit heeft men een prachtig vergezicht over de streek, en kan men ook duidelijk de overgang van het heuvelachtige Hageland naar het vlakke Kempenland vaststellen. De oriëntatietafel, aangebracht door de VTB, maakt het ons gemakkelijker bij helder weer meer dan 20 kerktorens te herkennen.

Begijnhof en Onze-Lieve-Vrouwkerk

In elkaars nabijheid overpeinen begijnhof en O.L.-Vrouwkerk Aarschots verleden, en hopen zij ook voor Aarschots toekomst dezelfde stemmigheid die er nu heerst. Samen met de Demer is men in één van de mooiste stadsgedebten, waar iedereen zijn gading kan vinden. In een rijtje van zeven begijnhofhuisjes werd het Museum voor Heemkunde ingericht; de vijf afdelingen van het museum zijn een bezoek overwaard en schetsen in ruime mate het verleden van de streek.

De O.L.-Vrouwkerk is een prachtstuk van de Demergotiek, en werd gebouwd vanaf 1277. Aan het koor werd in 1337 begonnen. De spitse toren, 86 m hoog, is zeker bepalend voor het streekbeeld; in de kerk vinden we een schat aan kunstwerken en bezienswaardigheden; het doksaal is zeker prachtig! Bekijk ook vooral het koorgestoelte, met de typische «zittertjes», dit zijn de mooie gesulpteerde houten plankjes, waarop heelwat oude Vlaamse spreekwoorden en «boertigheden» voorkomen.

Zeer merkwaardig is ook het vermaarde altaarretabel «De Mystieke Wijnpers», een meesterwerk van omstreeks 1525.

Wandelen in Aarschot

De enorme mogelijkheden, voor elk wat wils, om natuurverkenning te doen zijn zeker een tweede attractiepunt voor Aarschot. De Dorrenberg, richting Langdorp, de Meetshovense bossen (richting Betekom) de Gijmelse Bossen, de Leibergh, het gebied Speelhoven, Schoonhoven en 's Hertogenheide zijn echte pareltjes; uitgewerkte wandelpaden zijn verkrijgbaar op de vermelde contactadressen.

St.-Rochus brandt

Aarschot viert elk jaar op de avond van 15 augustus (O.L.-Vrouw ten Hemelopneming) St.-Rochus, beschermheilige tegen besmettelijke ziekten. Het stadscentrum wordt verlicht met glazen potjes, voorzien van vetkaarsjes, waarmee de gevels worden voorzien en versierd. Het gebruik ontstond op het einde van de 16e eeuw, toen de stad meermaals door de pest werd geteisterd. Een enige ervaring, en een enige sfeer!

Rillaar

Deze deelgemeente ligt op de weg naar Scherpenheuvel. Rillaar wordt beschouwd als het centrum van de Hagelandse wijn, al kende de Hagelandse wijnkultuur haar hoogtepunt in de 14e tot de 16e eeuw. Sedert een aantal jaren poogt men met dit aloude ambacht opnieuw te starten. Het dorpscentrum van Rillaar

Inlichtingen

- Dienst voor Toerisme Aarschot, St.-Rochustoren, 3220 Aarschot.
- Schepen voor Toerisme A. De Samblanx, Frans Liniestraat 3, 3220 Aarschot.
- V.V.V. Scherpenheuvel-Zichem, t.a.v. H. Noé, gemeentehuis Averbode, 3280 Scherpenheuvel-Zichem.
- Federatie Leefmilieu Hageland, Steenweg op Gelrode 7, 3230 Betekom.

biedt ons een rustige aanblik; de 19e eeuwse Sint-Nikolaaskerk, het oud-gemeentehuis (voormalige pastorie) zijn zeker het bekijken waard. Een wandeling in Rillaar, langs Demer en Grote Motte, geeft een prachtig sfeerbeeld van de indrukwekkende Demervallei. De Molen te Leefdael en de oude afspanning «De zwaan» kunnen worden beschouwd als Rillaarse bezienswaardigheden.

De dennenbossen van Langdorp

Om volledig rustig te genieten van Hagelands natuurschoon is een wandeling door Langdorp zeker aan te raden. Een bezoek aan de Sint-Pieterskerk, op de weg naar Testelt en Averbode, kan men beschouwen als een ideaal vertrekpunt voor een prima namiddaguitstap. Door uitgestrekte bossen en schaduwrijke wegen bereikt men de Trappelseberg, waar de eeuwenoude Heimolen prijkt. Recent werd deze windmolen gerestaureerd. De in 1662 gebouwde molen kan momenteel in gebruik worden gesteld.

Op de drukbereden weg Leuven-Aarschot is het Gelrode dat weinig laat vermoeden een «stadsdeel» te zijn. Een rustig dorpje, het kleinste gedeelte ook van Aarschot, maar daarom zeker niet minder sympathiek! De belangrijkste attractie is hier de Moedermeule, waar men tijdens de weekends kan zien graan malen. De Moedermeule, die op de Hondsheuvel staat, is gemakkelijk bereikbaar. Een wandeling naar de Eikelberg is voor sportieve mensen (die graag «klimmen»!) zeker aan te raden!! Van hieruit heeft men een prachtig vergezicht over de streek, zodat u hier zeker dichterbij mag afdwalen!

Toeristen,

Wat kan Aarschot, Parel van het Hageland, U aanbieden?

- de Aarschotse gastvrijheid,
- de Orleanstoren,
- het Begijnhof,
- het rijk historisch verleden,
- de Onze-Lieve-Vrouwkerk,
- het Museum,

- de overheerlijke wandelpaden,
- de geschied- en oudheidkundige monumenten,
- de feeërieke Sint-Rochusverlichting op 15 augustus.

Voor inlichtingen:

Bureau voor Toerisme, 4e bureau, Stadhuis, Aarschot.

Tel. 016-56.79.11 of Tourist Information, Grote Markt, Aarschot, tel. 016-56.97.05.

Betekom

Alhoewel niet behorend tot de fusiegemeente Aarschot, past het hier zeker aangrenzende gemeenten voor te stellen, die heel wat te bieden hebben. De Betekomse Sint-Laurentiuskerk, een wandeling naar de Molenberg met de molenruïne, de Balenberg en het Vordonkbroek (op de grens met Gelrode) maken van Betekom een bekoorlijk dorp in de Demervallei.

In het land van de Witte

Gelukkig hebben reeds heelwat toeristen de weg ontdekt naar Scherpenheuvel, Zichem, Averbode en Testelt, want deze dorpen hebben heel wat bezienswaardigheden te bieden, ook met een uitgesproken kultureel karakter. Daarom is het ook goed, naast de bekende toeristische aantrekkingspunten, een opsomming te maken van andere merkwaardigheden binnen de fusiegemeente Scherpenheuvel-Zichem. Vraag daarom best ook dokumentatie aan op het vermelde contactadres. Een tocht door deze gemeente begint best te Scherpenheuvel, vanouds mariaal bedevaartsoord. De prachtige basiliek vormt het middelpunt van een stervormig statenpatroon, waar rond zich de typische Scherpenheuvelse verkoopsters en kraamjes staan te verdringen. Op de weg naar Zichem, in de grote bocht, heeft men een prachtig vergezicht over de streek. Dit unieke panorama mag u zeker niet missen! Een bezoek aan de Zichemse St-Eustachiuskerk brengt u reeds onmiddellijk in de sfeer van de meesterwerken van Ernest Claes; ook het marktplein met een aantal oudere huizen, weerspiegelt de aanwezigheid van onze Vlaamse schrijversreus. Zichem was vroeger een stad, en dit is ook hier duidelijk te merken aan het centraal gelegen marktplein. Een wandeling langs de Grote Molen en de Demer brengt ons bij het «vat van Zichem», of de Maagdentoren. Dit overblijfsel van de middeleeuwse Zichemse vesting verrijkt het prachtige beeld van de Demervallei. Op de weg naar Averbode, op de Worp, werd Ernest Claes geboren op 24 oktober 1885. Het als museum ingerichte geboortehuis, is een bezoek overwaard; zeer vakkundig werd het huis heringericht zoals in Claes' jeugd; ook het archiefkamertje is bijzonder leerrijk. Hier past het zeker even een wandeling te maken, om de geest van het werk van Ernest Claes volop te kunnen «indrinken»: de beemden van Floere het Fluwijn, het harde la-beursleven op de boerderij, het gemeenschapsleven van weleer.

Voorlaatste halt in Averbode! De abdij, het recreatiepark «De Vijvers», de bossen, het landelijk-rustige karakter brengen ons onder de indruk van de streek. Een bezoek aan Testelt mag zeker niet worden versmaad. Prachtig is de dorpskom; een wandeling op de Voortberg (gedeeltelijk verknood door weekendverblijven) belooft zeker de moeite van de klimpartij. De Hagelandse natuur, het Hagelandse landschap kan nooit genoeg worden bewonderd!

Hugo Noé

Augustus: jazz & folkmaand

Na de inzet van Haren folkdriedaagse, Mallemuntoptredens en Groentaters onder het Atomium — die op de valreep door de Brusselse burgemeester verboden werden — het meer dan succesvol dubbel-rockfestival van Werchter en Torhout en het uitermate gezellige Brossella-folk is het grootste pakket echter voor augustus. Kwa aantal blijft de folk- en volksmuziek de bovenhand houden maar zoals Guy Lambrechts op BRT-Limburg «Folk na zeven» terecht aanstipte komen we tot een saturatie. Het wordt allemaal ook veel te duur zodat enkele organisatoren er voor volgend jaar al aan denken het over een andere boeg te gooien en in te pikken op de weer stilaan opkomende (en nog goedkopere) jazz!

Het *Dranouter Folk Festival* zet augustus in op vrijdag 3 augustus met De Snaar en Pierre Bensusan, de Brit Allan Taylor en t Kliekske. Zaterdag en zondag eveneens een hele reeks waaronder Wannes Van de Velde en groep Mélusine. (Inlichtingen 057/44.48.90). Dranouter ligt aan de Vlaamse (Rode en Zwarte) Bergen, vlakbij Ieper.

Eveneens op 4 en 5 augustus is ook *Boechout* weer van de partij met het jaarlijkse «Sfinks»-festival, met op de affiche ook de Snaar en Wannes, plus Iona, Battlefield, Dave Evans, Clannad, en vele anderen.

Ook John Renbourn & friends zijn aangekondigd! Dagkaart 150 fr., weekend 250 fr. Voorverkoop in Sfinks, Heuvelstraat te Bouchout. Er is slaapgelegenheid, drank en voedsel, barbecue, vegetarisch eten.

Het «fête de Leus» te *Frasnes bij Bouvin* vermeldt Delaware Gap, RUM, Clannad en zelfs Fairport Convention die hun afscheidstoer met nog steeds meer optredens verlengen (eveneens 3, 4 en 5 augustus).

Het *Moergestel Festival*, even over de Nederlandse grens vlakbij Limburg gaat door op zondag 5 augustus en programmeert de meeste artiesten van Sfinks-Bouchout en Leus-Frasnes. 16 groepen op de waslijst; dat zal duwen worden. Inkom 200 fr. Volksbal, poppentheater, platenmarkt.

Jazz-Middelheim

Een belangrijke week wordt het jaarlijkse jazz-gebeuren in het park Den Brandt te *Antwerpen* (dat de standaard van Jazz-Bilzen en eerder Comblain-la-Tour heeft overgenomen). Drie Vlaamse radioketens werken eraan mee en Roland Van Opbroeck zal dagelijks verslag uitbrengen in «Radiorama». Een aantal namen die vaststaan: Mary Kay met het trio Johnny Hot, de groep van Kathy Stabart met bugelspeler Hary Beckett, fluitist Etienne Gilbert met drie bassisten, het sextet Michel Herr, en een «trumpet-battle» met Roger Guérin, Richard Rousselet, Dusco Goycovic, Idrees Sulieman en Carmel Jones. Ook groep Jazz Circle en Greetje Kauffeld met de Skymasters in nieuwe bezetting en trio Monty Alexander zijn van de partij. Nog niet vast zijn Sonny Fortune, Hank Jones, John Lewis, plus de Amerikaanse groepen die ook op het Jazz Festival van Laren (NI) opteden. (Van maandag 13 tot en met 18 aug.)

Mallemunt

Telkens op donderdagavond van 17 tot 22 u. is op het Brusselse Muntplein weer Mallemunt-feest met tussendoor animatie groepen voorzien.

- op 2 augustus: de inlands Speedy Kin & de Feetwarmers (doo-wap rock) de Amerikaanse Woodstock Mountains Review met ondermeer Happy en Artie Traum, Jim Rooney, Rolly Sally, e.a. én Loudon Wainwright III, een vaste Mallemunt-klant.

- op 9 augustus de Kreuners, de punk-dichter Patrick Fitzherald (G.B.) de Belgische «Kids» en Linton Kwesi Johnston (zwarte reggae).

- op 16 augustus van bij ons de Misten en Tjens-Couter, de opkomende Brit Joe Jackson, en animatie door de Nederl. «Mooi & lelijk».

- op 23 aug. Once More, Bizjoe, het Misj Verblene Kwartet en Belgische animatie door Wille & Pepermans.

- Slotavond is 30 augustus met Pierre Rapsat, Boudewijn de Groot en Johan Verminnen. Inkom vrij, gratis, kosteloos.

15de Jazz Bilzen

De vandenstroken van vorig jaar zullen worden geweerd, de jazz-dag had reeds in juli plaats, camping en parking zijn uitgebreider. Het rockgedeelte is over drie dagen verspreid, op vrijdag 17, op 18 en 19 augustus. Twaalf van de 21 acts liggen vast, met als inzet de Britse reggae van de «Specials», new-wave door de Pretenders, revelatie van Pink-pop The Police, en hard-rock van AC-DC. Voor de zaterdag de Ierse politiek getinte Stiff Little Fingers, bluesgiganten Sonny Terry & Brownie Mc Gee, en David Coverdale (ex-Deep Purple) en zijn groep Whitesnake. Zondagnamiddag winnaars van vorig jaar Girls Walk By, reggae van Inner Circle, de Britse Voyager, de Amerikaans Nils Lofgren en Ray Charles met een 23 man sterke band. Tickets per dag 330 fr. in voorverkoop, 400 aan de kassa. Voor 3 dagen 850 en 1.000 fr. (kassa). Een vrij dure aanwezigheid.

En nog meer folk!

Op 11 en 12 augustus ook folkmuziek te *Hasselt* met ondermeer Sally Wizard, Sam Mitchell, Mike Silver, Puul Penfield, Pete Stanley & Brian Golbey, en andere minder bekende sterren. Inl. tel. 011/22.7448.

Hoogstraten start met 1 folkdag, op 15 augustus, zelfde artiesten ongeveer. Het jaarlijkse *Heusden Jefa-festival* is op 25 en 26 augustus met Wolverlei, Le Grand Rouge, RUM, Tannahill Weavers, Bert Janh, en anderen.

Op dezelfde datum ook het *Beveren Spiegel Festival* met ongeveer zelfde artiesten, terwijl ze op zaterdag 25 even naar het *Eeklo Kabouterfestival* overvleppen. Het wordt dus druk rondrijden in het Waasland. José Barense-Dias rondt af op maandag 27 aug. op de *Brusselse Grote Markt*.

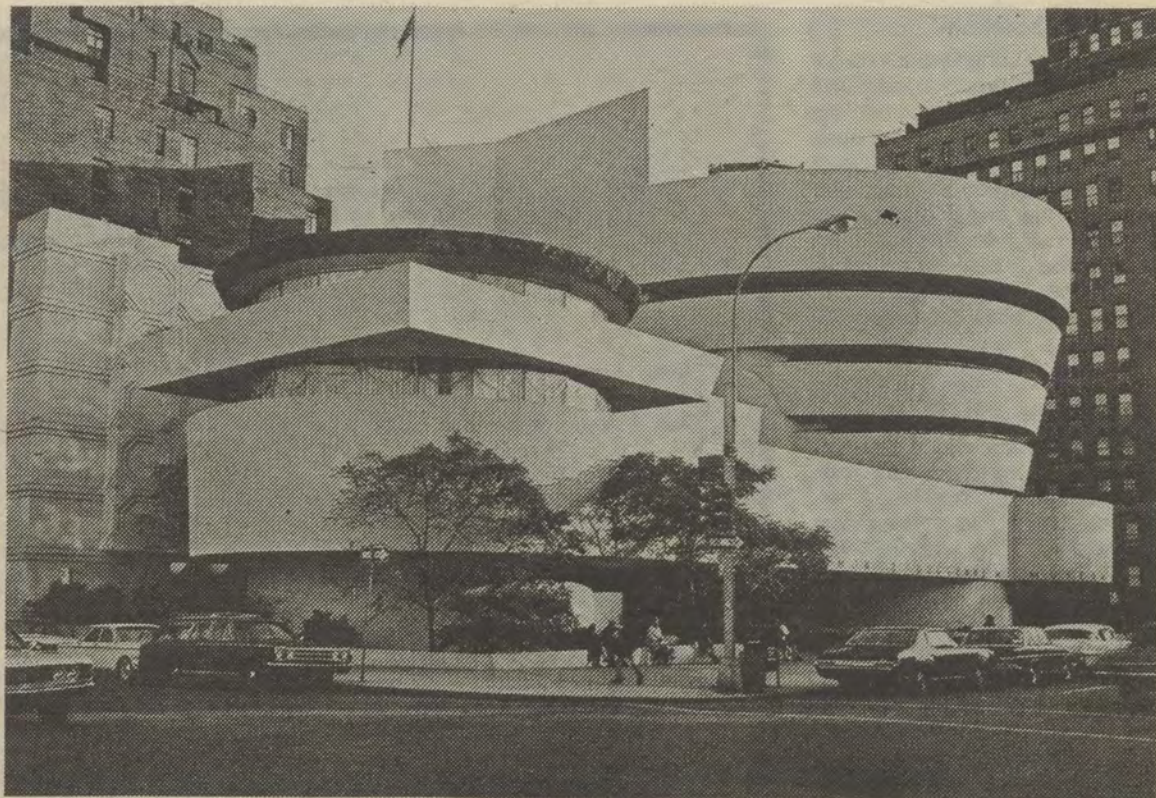
Sergius

New-York, dé museumhoofdstad

Een bezoek aan 6 musea

De zopas te Brussel opgerichte Amerikaanse Dienst voor Toerisme stelt dat momenteel jaarlijks zowat 100.000 Belgen de Verenigde Staten bezoeken en dat New York de grote invalspoort is. Helemaal verwonderlijk is dit hoge cijfer niet. Immers, de vliegtuigtickets zijn wel heel voordelig geworden (voor wie even rondkijkt toch: «WIJ» vloog met Capitol voor 7.500 fr. heen en weer naar Kennedy Airport), en de lage dollar koers heeft ook het verblijf flink wat aantrekkelijker gemaakt. Maaltijden, taxi en shopping zijn er merkkelijk voordeliger dan hier. Een korte of zelfs langere uitstap naar New York behoort dan ook tot veler mogelijkheden. En «WIJ» raadt u die beslist aan, alleen al voor de musea die er ongewoon gevarieerd en rijk zijn. De stad wijdde er zelfs een fraaie, spotgoedkope «Guide to the New York City Museums» aan, met een informatie omschrijving van de liefst 115 musea, waarvan er 71 op Manhattan Island liggen. «WIJ» bezocht er voor u de belangrijkste kunstmusea waaraan een bezoek dan ook een «must» is.

De «mushroom» van het Guggenheim museum waarvan zelfs de muren «moderne kunst» zijn.

Mekka der «modernen»

Behoudens die der Indianen (waarvan in het Museum of Natural History nog enkele reliëken te bewonderen vallen) kennen de VSA geen oude, laat staan antieke kunst. Vandaar wellicht dat de kunstmusea er vooral uitblinken door hun even enorme als kwalitatief hoogstaande kollekties moderne kunst. Trouwens, het is ook op dat domein dat Amerika voor het eerst een eigen artistieke inbreng geleverd heeft (denken we maar aan begrippen als action painting, pop-art, conceptkunst). De Newyorkse musea zijn er levensechte weerspiegelingen van.

De onbetwistbare nummer één is het Museum of Modern Art (53ste straat). Zoals de meest Amerikaanse musea werd het (in 1929) vanuit het privé-initiatief opgericht rond een aantal schenkingen. Nu omvat de kollektie reeds meer dan 25.000 nummers (waarvan ruim 2.000 schilderijen en 600 beeldhouwwerken), zodat daarvan slechts een fractie kan getoond worden. Het museum bezit zowat het beste van alle strekkingen sinds 1880. Nagenoeg aan elke muur word je gekonfronteerd met meesterwerken die je allang kende uit kunstboeken, maar die je nu pas écht kunt aanschouwen: impressionisten, de «naïeve» Douanier, prachtige verzamelingen kubisten en Picasso's, de grote expressionisten en fauves, de groep rond Mondriaan (o.a. de Antwerpenaar Van Tongerloo), een complete Matissegalerie, Bauhaus en konstruktivisten, de surrealisten... en gewoon alles wat er na 1945 aan bod kwam. Een unieke belevenis is ook de sculpture garden. Te midden van het razende NY is deze sfeervolle beeldentuin een ware verademing, met rondom je de monumentaliteit van Rodin, Renoir, Moore, Brancusi, Calder. Met zijn «board of directors», donateuren, vriendenkring en bezoekersstroom gaat het dit museum voor de wind, maar de ambities zijn zo

groot dat besloten werd de «luchtrechten» van de ruimte boven het gebouw te verkopen (dat moet 'n klein miljard opbrengen, maar de vraag «rijst» hoe de beeldentuin een wolkenkrabber vlak naast zich zal verteren).

Alweer uit privé-initiatief ontstond het Solomon R. Guggenheim Museum (5de avenue). Deze kopermagnaat die een reusachtige verzameling moderne kunst bij elkaar bracht, gaf in 1943 de revolutionaire architect (en ministerzoon) Frank Lloyd Wright (gestorven in 1959) de opdracht een museum voor z'n kollektie te bouwen. Zo ontstond de befaamde «paddestoel» die op zich al 'n meesterwerk is (al denkt lang niet ieder daar zo over). In de immense «kruketrekker» hangt de grootste Kandinsky verzameling ter wereld, naast meer dan 100 Klee's. Jam-

mer genoeg moet de spiraal al 'ns onderdak bieden aan tussendoorse tentoonstellingen, zodat wie voor deze basiskollekties komt 'n blauwtje loopt. Voor hem blijft de Thannhauser Collection in de annex. Maar die loont evenzeer de moeite: superieur werk van o.a. Picasso, Renoir, Cézanne, Van Gogh, Modigliani, Gauguin (vul de andere «groten» maar in, ze zitten er beslist bij).

Het Whitney Museum of American Art (Madison Avenue) werd opgericht door 'n telg uit de Vanderbilt dynastie en ontworpen door twee van de belangrijkste Amerikaanse architecten Marcel Breuer en Hamilton Smith. Dit museum is uitsluitend voorbehouden aan Amerikaanse kunst en wie meent dat de «traditionele» Amerikanen niets te bieden hebben,

komt hier vlug tot andere ideeën, al vormen de modernen natuurlijk de hoofdschotel: Steinberg, de Kooning, Rauschenberg, Wessellmann, Stella, Kienholz, Kline, Warhol, Twombly, enz. En nu we hendaags spreken, als u naar de aktuele kunstgalerijen wilt, dan bent u terecht in de aktuele galerijen in de sjeke buurt rond 't Whitney en in de prettigere, artistieke wijken «downtown» als de Village en Soho.

Schrijn der «ouden»

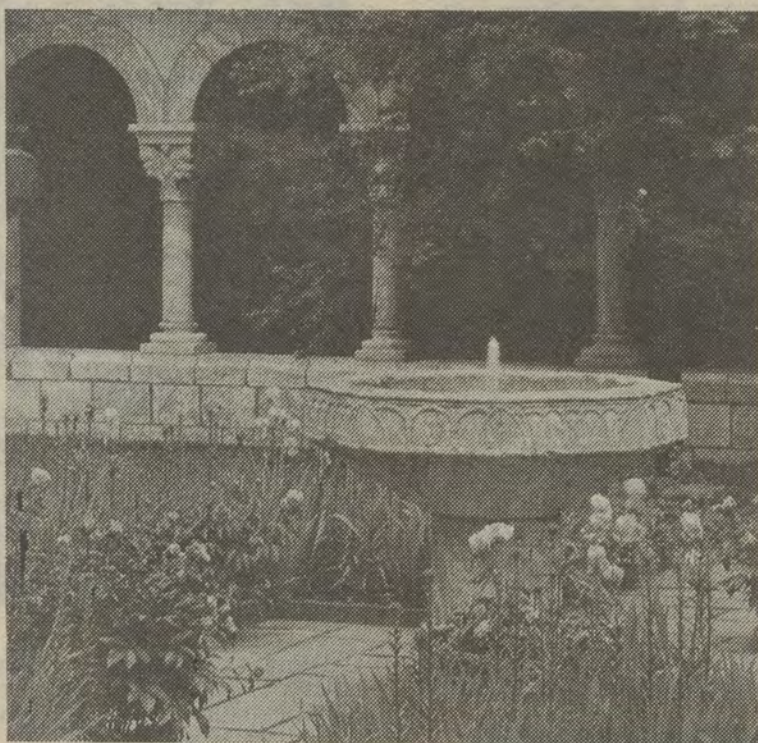
Natuurlijk heeft ook NY zijn Louvre, Hermitage- of Vatikaanachtig museum van klassieke kunst, dat is dan het «Met», of voluit het Metropolitan Museum of Art (5de avenue)... een soort wereldencyclopedie van 50 eeuwen kunst met een inventaris van ruim 1 miljoen nummers, waarvan een kwart gelijktijdig kan getoond worden in de 240 galerijen die jaarlijks meer dan 2 miljoen bezoekers «verwerken». Hier beschrijvend op ingaan heeft geen zin. Alles is hier aanwezig, maar één ding is toch wel opvallend: de kwantiteit overtreft de kwaliteit. De Europese grote musea waren bij de echte topwerken blijkbaar (en historisch begrijpelijk) de Amerikanen te vlug af. Het geheel is indrukwekkend, maar als je b.v. de 33 Rembrandts bekijkt, dan kom je er niet onderuit tweede keus voor je te hebben. Maar u moet er naartoe, al was het maar om de Vlamingen niet te missen: Van Eyck, Van der Weyden, Petrus Christus, Van der Goes, David, Memling, Brueghel.

Schuin over het «Met» ligt de Frick Collection, wellicht het mooiste privé-museum ter wereld. Dit neoklassieke huis werd in 1913 gebouwd voor de Pittsburghse industrieel Henry Clay Frick die er zijn verzameling in onderbracht. In 1935 werd de benedenverdieping als museum opengesteld (Henry's kleindochter woont nog steeds boven). Het museum biedt de bezoeker niet alleen 'n unieke kollektie schilderijen, beelden en meube-

len... maar ook 'n inzicht in hoe de legendarische miljonairs van toen (sommige toch) leefden, bijna onbetamelijk rijk, maar met welke zin voor luister en goede smaak. Het huis is een droom, boordevol kostbare rekonstrukties, en met een kollektie die de sterke persoonlijkheid draagt van zijn eigenaar (of adviseur). Persoonlijk staan we dan ook niet zo achter de modieuze Fransen (Fragonard, Boucher) destemeeer achter de hier te weinig geziene Britten (Gainsborough, Whistler) en (in tegenstelling met het «Met» wél meesterwerken van) Rembrandt, Bellini, El Greco, Holbein, Van Dyck, Ruisdael, Van Eyck, enz.

Een tot het «Met» behorend museum, helemaal in het noorden van Manhattan is The Cloisters in het Fort Tryon Park. Dit nogal unieke geheel is tegelijk een brok kitsch en toch van 'n veroverende schoonheid... een naïef maar geslaagd staaltje van Amerikaanse groothedswaanzin. Het Cloistercomplex werd in 1926 samengesteld uit de steen-voor-steen overgebrachte binnenkoeren van 3 middeleeuwse, Zuidfranse kloosters. Helemaal in de stijl van de toenertijdse miljonairs dus, niet voor niets was John Rockefeller himself de voornaamste schenker. Deze kloostertuinen zijn met elkaar verbonden door zalen die telkens plusminus replieken zijn van middeleeuwse interieurs compleet met authentieke deuren, ramen, plafonds, meubelen en zelfs glasramen. Ook de schilderijen zijn oorspronkelijk maar doorgaans minder belangrijk, des te unieker is de kollektie kleinere interieurstukken, waaronder heel wat Vlaamse. Dat een dergelijk «monster» toch uitzonderlijk mooi en sfeervol is, is wellicht te danken aan de grote zorg en de al even grote middelen waarmee het geheel tot stand kwam. Dat laatste geldt trouwens voor al de hogergenoemde musea die bewijzen dat de Amerikanen de ruimtelijke museum-techniek beheersen als nergens elders.

Nic van Bruggen

Deze binnenkoer van de Cloisters stamt steen-per-steen uit het 12de eeuwse, Romaanse klooster van Saint-Michel-de-Cuxa op de flanken van de Franse Pyreneeën. Het gekke daarbij is dat men daar, in Cuxa, deze zuilengalerie «herbouwt».

VAKANTIE

Pompeji, eeuwfeest van de dood van een stad

Als u nog op vakantie moet, of toch in Italië bent, even bezuiden Napels, aan de toverachtige baai, vindt u de opmerkelijk bewaarde ruïnes van twee antieke steden. Dit «voorrecht» danken Herculaneum en Pompeji aan het feit dat ze, in het jaar 79 (precies 19 eeuwen geleden dus) door een uitbarsting van de Vesuvius onder de lava bedolven werden. Dit «beschermde laken» zorgde ervoor dat de steden, vernietigd weliswaar, toch eeuwenlang relatief «ongeschonden» bleven... zo zelfs dat hun ruïnes, méér dan die van Rome of Athene, een «levensecht» beeld geven van de kunst en het dagelijks leven in de oudheid. Pompeji was dan ook niet zomaar een stad als de andere...

Brokje geschiedenis

Pompeji ligt zowat 6 km zuidoostwaarts van de top van de Vesuvius. Zowat 8 eeuwen V.C. stichtten de Grieken er een handelspost, maar als stad werd het 2 eeuwen later gebouwd door de Oscaniërs, daarna beheerst door de Etrusken, dan door de Samnieten die er een definitieve vorm aan gaven. In de 3de eeuw viel Pompeji in handen van Rome, waar het als 't ware een residentieel buitenverblijf van werd, zodat het 'n eeuw voor Kristus zeer welvarend was, levend van handel en kunst, met talloze villa's, diverse teaters, 'n eigen forum en een bloeiende haven aan de monding van de Sarno. Dan, in 62, werd de stad grotendeels verwoest door een aardbeving. De inwoners negeerden de waarschuwing en begonnen euforisch aan de heropbouw. Met nog grotere luister herrees zij, en dan terwijl de restauraties nog bezig waren, barstte de Vesuvius los. Velen konden nog vluchten, maar anderen werden totaal verrast. Onder hen, zij 't later, de Romeinse wetenschapper en schrijver Plinius de Oude, die naar de plaats van

het onheil was getogen om het fenomeen te bestuderen. Op het strand op zijn terugkeer wachtend, werd hij door giftige vulkangassen ten dode bevangen. Op het moment van haar noodlot telde de stad zowat 20.000 inwoners, had ze het oudst bewaarde amfiteater uit de oudheid, een aquadukt en 'n hernieuwd stadscentrum dat als typisch mag gelden voor de antieke stedenbouwkunde. Pompeji werd relatief democratisch bestuurd door een raad van 'n 100-tal voor het leven benoemde mannen, die voor bepaalde taken gesuperviseerd werden door 2 magistraten die jaarlijks verkozen werden door al de vrijgeboren, mannelijke inwoners. Uiteraard telde de stad een groot aantal vooral Griekse slaven, maar hun behandeling mocht, alle verhoudingen in acht genomen, «voorbeeldig» worden genoemd. Er wordt zelfs aangenomen dat vele belangrijke administratieve en ambachtelijke posten door slaven werden waargenomen, die niet zelden beloond werden met promotie tot «vrije burger».

Ontsloten schatkamer

Dit uitzonderlijke voorbeeld van antieke beschaving kwam dus in vrij goed bewaarde toestand tot ons. Niet helemaal natuurlijk, de lavastroom konserveerde wel veel, maar vernielde nog meer. Ook de «ontdekking» van de beide steden gebeurde niet schadeloos. In 1709 werd bij het boren naar bronnen gestoten op de resten van een teater in Herculaneum. Enkele tientallen jaren later begonnen de eerste georganiseerde opgravingen, uitsluitend met het oog op een schattenjacht. Deze ontvreemde en vernielde heel wat, maar werd toch vrij vlug ontmoedigd hoewel de blootgelegde percelen aan de desintegratie overgeleverd bleven. In de 2de helft van de vorige eeuw begonnen dan de wetenschappelijke opgravingen. Weer verdween er veel, nu gelukkig naar musea, maar eens te meer bewees Pompeji zijn «onverwoestbaarheid», want wie nu door de straten van Pompeji zwerft

(lieft 's ochtends — immers, drommen toeristen komen het dramatische eeuwfeest «meevieren»), komt niet onderuit aan de indrukwekkende charme en cultuur van deze ontgraven stad. De straten leven er nog, de gebouwen spreken er nog, sommige mozaïeken en fresco's vindt u er nog, het door gras half overwoekerde amfiteater is mij liever dan de brute grootsheid van het Colosseum, sommige villa's met hun Ionische en Corintische zuilengalerijen zijn als 't ware Helleense subtropische tuinen geworden, het Huis van de Faun is van een verrukkelijk lieve dekadentie... en achter de pijnbomen ten noorden van het Forum de rookpluim van de Vesuvius als een vertederde dreiging. Mijmer nog even in de met wijnranken gesierde ruïne van de aan de Egyptische godin Isis gewijde tempel... en ga dan naar het Nationaal Archeologisch Museum van Napels. Daar vindt u de belangrijkste schatten die Pompeji en Herculaneum prijsgaven. Zo overrompend, zo mooi, dat als 't nu niet meer kan, u er volgend jaar beslist naartoe moet.

Nic van Bruggen

TWEE GOEDKOPE

najaarsvakanties met de Vlaamse Toeristenbond

Vliegtuigreizen in september, volledig pension, hotel 2-sterren:

8 dagen Mallorca, 8.205 fr.

8 dagen Costa Blanca (Benidorm), 6.915 fr.

Vraag inlichtingen

bij de Vlaamse Toeristenbond

St-Jakobsmarkt 45-47, 2000 Antwerpen

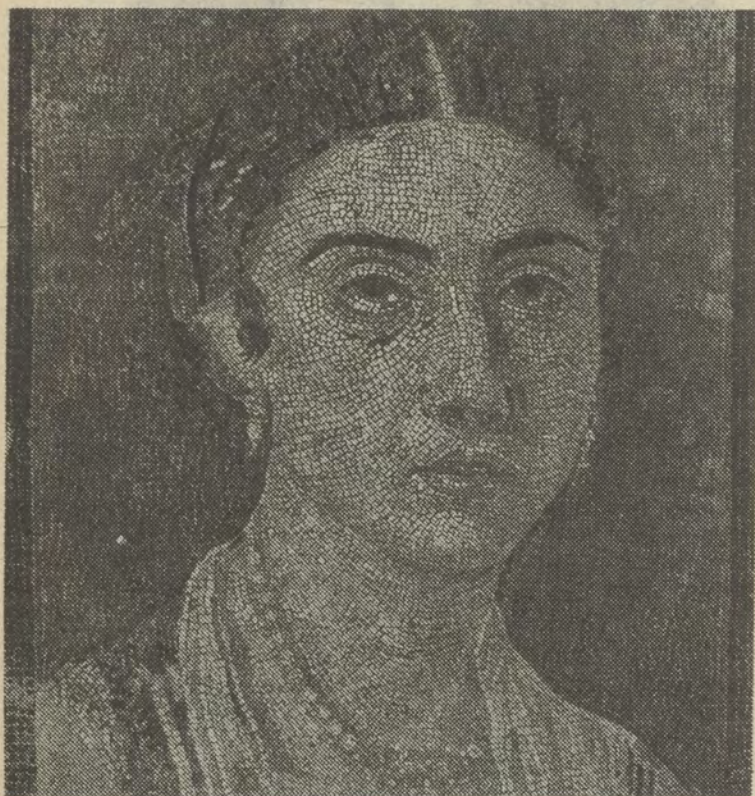
Tel. 031/34.34.34

Vergunning nr. 1185, kat. A.

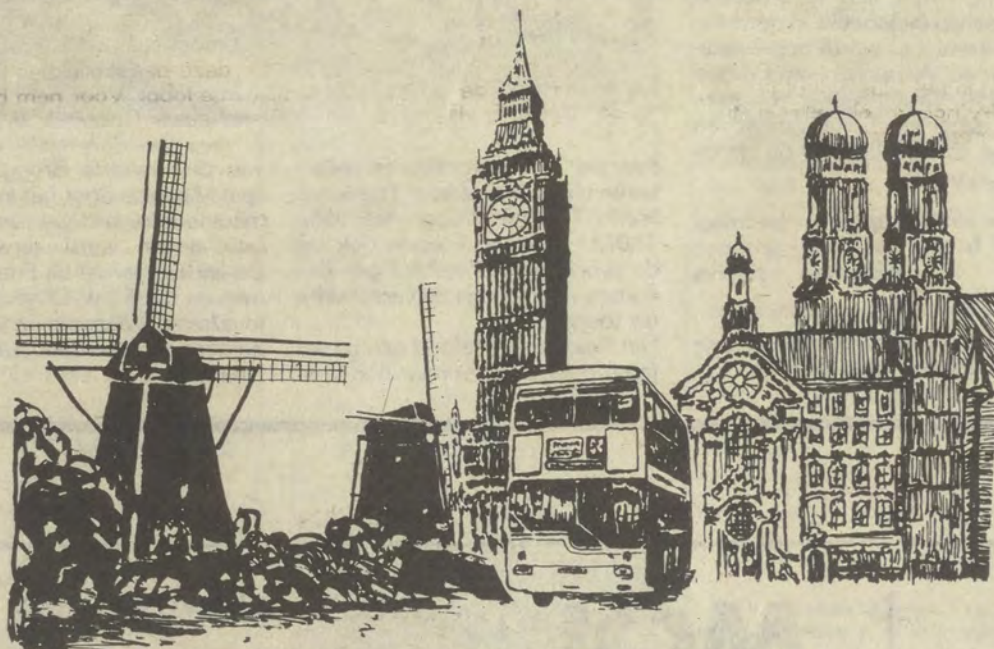
Kantoren te Aalst, Bree, Brugge, Brussel, Genk, Gent, Hasselt, Herentals, Kortrijk, Leuven, Lier, Mechelen, Oostende, Roeselare, St-Niklaas, Turnhout en Vilvoorde.

Inlichtingen eveneens bij onze plaatselijke vertegenwoordigers. Lidmaatschap vereist.

(Adv.341)

Mozaïek portret van een vrouw uit Pompeji, Museum Napels.

Een uitstapje naar Beieren... op visvangst naar Friesland... winkelen in Londen...

Net zoals hier kan u er met uw KB-eurocheques rechtstreeks betalen in hotels, restaurants, winkels... Toch neemt u best wat vreemde munten mee. Nuttig om uw eerste kleine uitgaven te doen.

'n Veilige vakantie?

Loop even binnen in een KB-kantoor om een reisverzekering aan te gaan. GESA-gezinsverzekering: een ideale formule wanneer u met uw gezin aan vakantiespreiding doet of geregeld uitstapjes maakt naar het buitenland.

VAB-Europechdocument: de verzekering die de bestuurder en de wagen een heel jaar lang in alle landen van Europa (met uitzondering van België) verzekert. De medereizigers verzekeren zich best voor elke kleine trip.

Alvast een prettige reis...

KREDIETBANK

Wij nemen graag de tijd voor u.

Brugge bij nacht: nóg mooier!

Naast de belichting van reien en monumenten, waarbij Brugge iedere avond omgetoverd wordt tot een sprookjesstad van 1 mei tot 30 september, wordt om de 3 jaar het Reiefeest georganiseerd.

Dit jaar is men aan de achtste uitgave toe en wel op 14, 15, 17, 18, 24 en 25 augustus a.s. Het Brugse Reiefeest is niet zomaar een openluchtspel in de aard van de vele alom te vinden licht- en klankspectakels.

In Brugge wandelen de toeschouwers van het ene tafereel naar het andere. Deze worden opgevoerd in typische oude woningen of tuinen langs de reien. Om het kwartier wordt ieder tafereeltje herhaald, zodat men rustig de tijd kan nemen om tussen 21 en 24 uur de 15 uitbeeldingen mee te maken. Er is geen bepaalde volgorde voorzien. Men kan willekeurig van één van de vijf toegangen starten. Om alles goed en wel te bewonderen moet men echter ten laatste om 22 uur het parkoers betreden.

Dit jaar zijn er enkele nieuwe tafereelen toegevoegd: op een boot aan de Rozenhoedkaai wordt het bekende oud-middeleeuwse «Narrenschip» met een feestvierend gezelschap uitgebeeld. In de stemmige Arentshof wordt een evokatie van de Vorstinnen van Brugge gebracht. Gruuthuse is het grandioze decor van de ontvangst van Koning Edward IV door de Heren van Gruuthuse.

De toegangsprijs bedraagt 120 B. fr. per persoon, groepen vanaf 25 personen slechts 100 B. fr.

Een smaakvol gepresenteerd programmaboekje kost 30 B. fr.

Kaarten zijn telefonisch te reserveren bij de Dienst voor Toerisme, Markt 7, 8000 Brugge, tel. 050/33.07.11. Kaarten kunnen ook op de avond van de vertoningen bekomen worden aan de verschillende toegangen.

Het Reiefeest ontstond een tiental jaren geleden toen naar een idee

van de rasechte Bruggeling Florent Machiels door het initiatiefcomité een revalidatie van de Reiebelichtingen werd verwezenlijkt. De leiding berust bij Frans Vromman en Remi Van Duyn. Ruim 500 muzikanten, dansers en figuranten nemen er aan deel. De moeite waard dus.

«NOCTURNE IN BRUGGE»

Naar aanleiding van het Reiefeest op 14, 15, 17, 18, 24 en 25 augustus a.s., kan men het voordeelpakket «Nocturne in Brugge» bestellen bij de Dienst voor Toerisme, Markt 7, 8000 Brugge, tel. 050/33.07.11.

Dit pakket omvat:

- een toegangkaart voor het Reiefeest
- een lunch of een avondmaal in een goed Brugs restaurant op de dag van het Reiefeest of de daaropvolgende dag
- gratis toegang tot één van de vermaarde Brugse musea: Groeninge, Gruuthuse, Memling of Arentshuis
- een gratis aankoopbon om te ruilen in de Dienst voor Toerisme voor een affiche van Brugge, of een programmaboekje van het Reiefeest of zes prentkaarten van Brugge.

Het pakket kost 440 B. fr. per volwassene en kinderen onder de 10 jaar betalen slechts 220 B. fr.

Wel even snel reserveren bij de Dienst voor Toerisme, Markt 7, 8000 Brugge, tel. 050/33.07.11 en het verschuldigde bedrag overmaken naar p.r.k.nr. 000-0509907-75 van de Dienst voor Toerisme.

PRECISIA kleuren-tv

32 PROGRAMMA'S
DIREKT
TE KIEZEN

INLICHTINGEN PRECISIA TV BRUGGE
TEL 050 3180 71

O.C.M.W. Merksem

Het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn, Van Aertselaerstraat 29 te Merksem, wenst over te gaan tot de aanwerving en het aanleggen van een wervingsreserve van:

- KLERK-TYPIST (man of vrouw)
(in bezit van diploma lager middelbaar onderwijs);
- KLERK-OPERATOR (man of vrouw)
(in bezit van diploma lager middelbaar onderwijs en getuigschrift bediening computer).

Nadere inlichtingen in verband met de aanwervingsvoorwaarden en de in te dienen bewijsstukken en de bezoldigingsregeling kunnen worden bekomen bij het personeelsbureau, Jaak De Boeckstraat 3-11 te Merksem (tel. 45.75.80 - toestel 28).

De eigenhandig geschreven aanvraag voor voornoemde betrekking dient bij een ter post aangetekende zending, gericht aan de heer Chris Morel, voorzitter van het O.C.M.W., uiterlijk op 24 augustus 1979 toe te komen.

(Adv. 342)

MOL

- GROEN VAKANTIEOORD
- SPORTGEMEENTE

BEZOEK IN MOL

- het Jacob Smitsmuseum
- het Zilvermeer en andere stranden
- het prachtige zwemcomplex DEN UYT
- de abdij van Postel
- de 300 km. uitgestippelde wandelwegen
- het TORENMUSEUM met BEIAARD
- AUTOZOEKTOCHT IN JULI en AUGUSTUS

Inlichtingen: VVV, Graaf de Broquevillestraat 5, 2400 Mol

**lustrerie
marc de vriese
brugge**

baron ruzettelaan 56
baan brugge-kortrijk
telefoon 050/35 74 04

HOFFMEISTER

lichtrails, spots- en inbouwarmaturen

VAKANTIE

Hasselt, jeneverstad

Voor de geschiedenis van de Hasseltse jenever bestaat de laatste jaren een groeiende belangstelling. Dit resulteerde onder meer in de oprichting van een «Confrerie van de Hasseltse jenever», een vereniging die zich bij haar oprichting tot doel stelde de traditie van de Hasseltse jenever als kwaliteitsprodukt in binnen- en buitenland kenbaar te maken en te leren waarderen. De Confrerie richtte ook een studiekommissie op, die op dit ogenblik een diepgaand onderzoek wijdt aan het wel en wee van de Hasseltse jenever in de loop der tijden. De bedoeling is het resultaat van deze studie eerlang te publiceren. Een tussentijds rapport van de studiekommissie is onlangs, met steun van het Provinciaal Verbond voor Toerisme in Limburg, gepubliceerd in de reeks «Tijdspeigel», onder de titel «Hasselt, jeneverstad».

In het hoofdstuk «Geschiedenis van de Hasseltse jenevernijverheid van de 16e eeuw tot heden» gaat Erik Houtman op zoek naar de bronnen van de industrie die Hasselt op een bepaald ogenblik de naam van «nouveau Schidam» bezorgde.

De jenevernijverheid is er nochtans bescheiden van start gegaan. Vermoedelijk werd er in de 16e eeuw reeds brandewijn gestookt, maar dan in kleine hoeveelheden en meestal voor eigen gebruik. Men stookte waarschijnlijk eerder met wijn dan met graan. De overschakeling van wijn naar graan gebeurde in het begin van de 17e eeuw.

Wel en wee

Tijdens het Franse bewind (1794-1815) werkte de jenevernijverheid zich op tot de belangrijkste Hasseltse industrie. De glorie van de Hasseltse jenever situeert zich echter tussen de jaren 1830 en 1880: Hasselt werd het Belgische jenevercentrum bij uitstek. In 1869 werden bij voorbeeld niet minder dan 784.204 hektoliter graan gestookt, wat overeenkwam met de graanopbrengst van 30 à 35.000 ha Kempische landbouwgrond. Een aantal van de ca. 30 stokerijen kregen een industrieel uiterlijk en werden vrij grote bedrijven. In deze periode werd ook een actieve promotiepolitiek gevoerd: verscheidene Hasseltse stokers namen deel aan de we-

reldtentoonstelling in Parijs (1867) en het geestrijk vocht werd uitgevoerd naar o.a. Italië, Zwitserland, Frankrijk, Nederland en zelfs naar Cuba en Senegal.

Van 1880 af gaat de produktie achteruit en slinkt het aantal stokerijen. De oorzaken? De concurrentie van de suikerbietstokerijen, een verouderd en niet tijdig vernieuwd instrumenten- en machinepark en de gewijzigde Belgische landbouwpolitiek, waardoor de akkerbouw zijn dominerende positie verloor.

Jenevermuseum

Toch is de Hasseltse jenevernijverheid niet totaal verdwenen: op dit ogenblik houden twee belangrijke stokerijen en enkele kleinere bedrijven de naam van de Hasseltse jenever hoog in binnen- en buitenland.

Tot zover de geschiedenis van de jenevernijverheid. Jacques Collen behandelt «Het traditionele gebruik van jenever bij eten en drinken in de Hasseltse regio», terwijl René Jorissen «De jenever en de volksgezondheid» behandelt en enkele (plezierige) recepten meegedeelt die betrekking hebben op de verzorging van alle mogelijke kwalen en ziekten.

Roland Wissels ten slotte publiceert een bijdrage over de stokerij Stellingwerff-Theunissen, het oudste en meest volledige overblijfsel van de Hasseltse jeneverindustrie.

De gebouwen werden onlangs door de stad Hasselt aangekocht en er bestaan reeds lang plannen om er een jenevermuseum in onder te brengen.

«Hasselt, jeneverstad» kost 50 fr. (+ 9 fr. verzendingskosten) en kan bekomen worden na storting van dit bedrag op postrekening 000-0400.818-14 van het Provinciaal Verbond voor Toerisme in Limburg, Hasselt.

lepel & vork...

Maak ook eens kennis met de gezellige sfeer in

Café-restaurant SCHUTTERSHOF

Dorpstraat 10
2922 RAMSDONK
Tel. 015-71.15.49

FEESTZALEN-SALONS DE LANDSKNECHT

Aannemer van alle feesten
Ook verhuur van tafelerief
Schilderstraat 33, 2000 Antwerpen
Tel. 031-37.45.72

DE OUDE KRING

Café VU-lokaal

Dorpsplein, Heusden-Limburg

FRITUUR-EETHUIS INGRID

Olensweg 41, Westerlo
(Voortkapel), tel. 014-21.36.96
Vraag prijzen voor uw feestmenu's.
Specialiteiten.
Alle dagen verse mosselen.

Banketbakkerij ANTWERPIA

Geraardsbergsestraat 38
9300 AALST
Maurits GOSSYE
Tel. 053-21.35.33

Dr. Van De Perrelei 51
BORGERHOUT
Joost GOSSYE
Tel. 031-36.56.54

Een stukje ongerept
natuurschoon

Herberg 't STAMPKOT

St-Maria-Latem, ZWALM
Boerenbrood - Hesp - Kaas
Tel. 055-49.94.76
Dinsd. gesloten.
Vroegere uitbater Zwalmilandia.

Feestzalen HOF VAN ARAGON

Aragonstraat 6, Lier
Tel. 031- 8.15.68

Buitenkans voor werkers

GEZIN: zelfstandig uitbaten
CAFETARIA-SPIJSHUIS (een-
voudige keuken) in zeer druk
bezochte DISCOUNT rond Ant-
werpen. Mooie woonst. Ernstige
toekomstmogelijkheid. Schr.
bur. blad. Adv. 325

CAFE-FRITUUR DE SNOECK

Elie Van Laere - Marcella Naessens
Lokaal Volksunie.
Gontrode Heirweg 49, 9230 Melle.
Tel. 091-30.06.53

SPECIALIST VOOR AL UW FEESTEN!

Verzorgde keuken,
demokratische prijzen,
uitgelezen dienstbetoon

Kesselsteenvweg 38
2260 Nijlen - Tel. 031/81.88.41

Industriële brood- en banketbakkerij
en roomijs

Wilfried BLANCQUAERT

Grote Kouter 47, UITBERGEN
Tel. 091-67.57.12

Voeding De Polder

Polderstraat 12,
8458 Oostduinkerke
Specialiteit: dg. vers fruit
en groenten
Dubbele Valois-zegels aan alle leden.

Hof ten Eenhoorn

Restaurant
Feestzaal Café
Uitbating:
Erna Van Dooren
Keierberg 25
1700 Asse Tel. 02/452.95.15
Maandag gesloten

F. Dewilde-Mackelbergh, Oostende-
sesteenweg 1, 8270 Ichtegem.

Dagschotel specialiteit boeren-
brood met hesp.

Tel. 051-58.81.76.

LINDENHOVE

Bellestraat 49
1970 HEKELGEM

Café, restaurant, speeltuin, terras.
Woensdag en donderdag gesloten.
Maandag, dinsdag, vrijdag vanaf 15 u.
Zaterdag en zondag vanaf 's mid-
dags. Tel. 053-66.87.40.

Steeds welkom in

KREKELHOF

drankhuis met sfeer
Brusselbaan 11, Gooik
Tel. 054-33.48.57
Uw tweede thuis!

«Limburg, maand na maand»

Zo noemt het informatieblad van het Provinciaal Verbond voor Toerisme in Limburg (PVTL). Het tijdschrift is prachtig uitgegeven en bevat zowat alles wat nodig is om een provincie toeristisch, heemkundig en langs zijn mooiste kanten te leren kennen. Werkelijk de moeite waard en nog rijkelijk geïllustreerd ook!

Als u nog meer wil vernemen over de mogelijkheden die u als toerist in Limburg worden geboden,

vraag dan volgend informatiepakket aan:

- de folder Limburg;
- de brochure «Zes dagreistips voor elk gezin»;
- de gewestelijke folders en katernen, met uitgebreide informatie over bezienswaardigheden, musea, recreatiemogelijkheden, hotels, kampeerterreinen, restaurants, enz.

Dit pakket kan u gratis verkrijgen bij het Provinciaal Verbond voor

Toerisme in Limburg, Domein Bokrijk, 3600 Genk. Om de verzendingskosten te drukken, vragen wij u een postzegel van 8 fr. bij uw aanvraag te voegen. Als naar het buitenland moet worden gezonden, een internationale antwoordcoupon bijvoegen a.u.b.

Het PVTL biedt ook een aantal uitgaven te koop aan (o.a. autoroutes, wandelkaarten, boeken). Op aanvraag wordt u een lijst van de beschikbare uitgaven opgestuurd.

André Maes:

«Haal de lifters uit de goot»

GENT. — En toch is niet iedereen die een uitvinding doet gedoemd om Sant-in-eigen-land te blijven. De uitzonderingen bevestigen de regel. Er werd geen twee jaar geleden in officiële kringen nog wel ietwat meewarig kennis genomen van het originele initiatief van groene jongen Jan Klüssendorf uit Eke. Deze Gentenaar liep rond met concrete plannen om een «Centrum voor Positieve Aanwending» op te richten en als eerste project zou de «kostendelende en energiebesparende Taxistop» het levenslicht zien. Er was nogal wat tegenkanting; vooral juridisch en administratief. Maar vandaag staan de groene jongens en meisjes van Taxistop dan toch maar met enkele duizenden succesrijk langs de weg te liften...

Liften is tot vandaag een marginale bedoening gebleven. Begrijpelijk. Geregeld worden automobilisten opgeschrikt door verhalen van vandalisme en mishandeling die, net zoals voor gewone taxi-chauffeurs bijwijken de te pers halen. Vandaar dat behalve jongeren met een uniform van de jeugdbeweging, paters, en nog andere duidelijk herkenbare «ongevaarlijke lifters» de brede lagen van de bevolking geen behoorlijke verplaatsingskansen vinden bij het liften. Toch is het een uitgemaakte zaak dat een behoorlijk aantal automobilisten tijdens hun dagelijkse (lange) ritten wel graag een medereiziger zouden willen opnemen. Maar er is die enorme drempelvrees...

Verspilling

Jan Klüssendorf begon twee jaar geleden een aantal ministeries plat te lopen, en herhaaldelijk ging hij vooral aankloppen bij de Minister van Verkeerswezen.

Hij had namelijk met enkele vrienden een uitermate origineel idee uitgebroed om tegelijkertijd het liften aantrekkelijker en succesrijker te maken, én het pendelverkeer met auto's in de steden trachten te verminderen. Omdat een aantal professionele kringen — waaronder taxi-chauffeurs en fiscale experts — de wenkbrauwen fronsen, werd wel meer dan één keer een perskonferentie uitgesteld waarop de geboorte van «Taxistop» zou aangekondigd worden.

Nu werkt dit initiatief met 6 beroepskrachten (tewerkgesteld in het kader van het plan-Spitaels).

Enkele duizenden «Taxistoppers» hebben mekaar gevonden. Eén van de stafleden die in het Gentse «Onderbergen nr. 51» permanent aan de telefoon zit om vraag en aanbod met mekaar te verzoenen is André Maes. Hij ziet de dingen periodiek boven het hoofd groeien...

André Maes: «Ik wil even de werking van Taxistop toelichten, maar vooraf moet toch geweten zijn dat dit slechts een van de activiteiten is van dit Centrum voor Positieve aanwending.

Wij bouwen hier nog andere diensten uit: een internationale lifters-service, de carpool voor pendelaars, én de vlooi-computer voor tweedehandsspullen. Eén en ander kadert in een vernieuwend maatschappijbeeld dat wij ons voorhouden. We verspillen teveel ener-

gie, we leven en verplaatsen ons té individualistisch.

Vandaar dat Jan Klüssendorf, want hij is de innovator, een systeem uitwerkte waarbij de betrokken autopartners mekaar best kunnen vinden voor korte of lange verplaatsingen en er bovendien elk hun voordeel bij halen.

Taxistop is in feite een wereldprimeur en ging van start in de lente van vorig jaar. Uiteraard was het eerst de bedoeling om jonge lifters beter op weg te helpen, maar Taxistop is uitgegroeid tot een dienst voor iedereen, van schoolgangers tot pensioengerechtigden.

Het systeem bestaat erin kostendelend te liften: een formule die de lifter aan de rand van de weg uit de marginaliteit haalt, en het vertrouwen tussen lifter en automobilist aanzienlijk verbetert en veraangenaamt.

Taxistop is ook een concrete bijdrage om iets te doen aan de energie- en vervuilingproblemen, de verstikkende verkeerssituatie en de individualistische wandel van de mensen. Elke alleenrijdende automobilist die één passagier meeneemt verdubbelt reeds zijn transportefficiëntie.»

Massabeweging

Waarom bestaat het systeem in feite?

André Maes: «In feite is het zeer eenvoudig en voor de hand liggend. Wie lid wordt van «Taxistop» krijgt menig erkenningsteken; zowel de automobilist als de lifter. Een «Taxistopper» meldt met zijn blauw etui zeer duidelijk de plaats van zijn bestemming en geeft meteen te kennen dat hij bereid is een vast tarief bij te dragen in de verplaatsingskosten. Momenteel is er de afspraak voor een Taxistopper om één frank per kilometer te betalen (met schijven van vijf frank) en voor lange afstandsritten wordt dat (boven de 100 km) een halve frank. Dat betekent voor de lifter dus een goedkope wijze van verplaatsing. De automobilist neemt een gezelschapsdame of -heer op waarvan hij de identiteit hoe dan ook kan achterhalen (er is een pasfoto en nummering van de kaart) en waarbij hij het extra genoegen heeft de afgelegde kilometers ook nog voor een klein gedeelte vergoed te krijgen.

» Het is wel duidelijk dat zo'n systeem slechts interessant wordt als een aanzienlijk aantal mensen — lifters én automobilisten — daar gebruik gaat van maken. En zulks is nu reeds het geval.»

— Het blijkt inderdaad dat Taxistoppers biezonder snel uit de goot van de autowegen worden gehaald. Maar wat als er toch iets gebeurt? Beschadiging van het voertuig en dergelijke?..

André Maes: «Ons werden aanvankelijk inderdaad een groot aantal juridische hindernissen voorgeschoteld. Allereerst dit: de automobilist hoeft geen enkele vrees te hebben, lastig gevallen te worden door een of andere belastingkontroleur. Hij heeft niet de minste juridische gelijkheid met professionele taxichauffeurs.

» De Taxistoppers zelf bieden een bijkomende waarborg; door hun lidmaatschap hebben zij een bijkomende familiale verzekering, waardoor schade, berokkend tijdens de rit (door onvoorzichtigheid of op andere wijze), door een degelijke verzekeringspolis gedekt is.

» De lifters zelf mogen er van op aan dat de gewone verzekering van de automobilist hen dezelfde garanties geeft als bij voorbeeld familie en andere passagiers die de chauffeur vrijwillig meeneemt. Bovendien is er toch die bijkomende geruststelling dat een Taxistopper of een automobilist die lid is van Taxistop door onze administratie achteraf kan opgespoord worden als het nodig mocht blijken. Maar het is toch wel veelbetekenend dat wij na ruim een jaar werking nog geen enkele klacht van een lifter of automobilist in die zin hebben ontvangen.»

— De telefoon staat hier geen minuut stil, zo te horen?

André Maes: «In de vakantieperiode krijgen we onderdaad enorm veel oproepen voor de «internationale liftservice» die we nu aan het uitbouwen zijn. Terwijl bij de gewone Taxistop lifter en automobilist elkaar langs de straat vinden, zonder onze direkte bemiddeling, wordt voor vakantieverplaatsingen of internationale ritten via onze telefoon getracht de gepaste contacten te vinden. Vooral door medewerking van een aantal kranten en de BRT-radio («Tot uw dienst» van Paul De Weyngaert) kent deze liftservice een gestadig groeiend succes.

Behalve op sommige momenten, pieken van overdadige vraag en onbevredigend aanbod, hebben wij de ervaring dat de balans nogal dikwijls in evenwicht blijft. Wie vraagt om een verre lift te krijgen, en bovendien ook nog wat geduld kan koesteren, kunnen wij uiteindelijk wel aan een bereidwillige automobilist helpen.

Dat is vooral te danken aan het feit dat steeds meer mensen beginnen in te zien welke garanties «Taxistop» precies biedt.

Natuurlijk, sommige mensen bellen hier nog een dag of twee voor hun vertrek en dan hoeven zij niet verbaasd te zijn dat wij ze niet meteen kunnen helpen. Het voordeel van deze internationale

liftservice is toch ook dat de medereizigers mekaar vooraf kunnen contacteren en kennismaken. Zo kunnen ze eventueel nog afzien van een gezamenlijke rit; om persoonlijke of praktische redenen...

— Het zijn allicht vooral jonge mensen die bij u komen aankloppen?

André Maes: «Uiteraard, zeker in de vakantieperiode. Maar bij de automobilisten die zich melden bij Taxistop noteren we alle leeftijden. En meer en meer zijn er bij de lifters ook een belangrijk aantal oudere mensen die niet de financiële mogelijkheid hebben om een auto aan te kopen, die om gezondheidsredenen geen auto kunnen besturen, en voor verplaatsingen in de stad of over verre afstanden danig last hebben bij het gebruik van het openbaar vervoer.»

— Een derde dienst van «Taxistop» is de «Carpooldienst»; wat is dat nu weer?

André Maes: «Er zijn zoveel tienduizenden pendelaars. Een aanzienlijk aantal onder hen laat de auto op stal en maakt gebruik van trein, tram en busen. Niet zelden brengt dat dagelijks ongemakken en bijzonder veel tijdverlies met zich mee.

Duizenden andere pendelaars rijden met de auto naar hun werk, maar zij verspillen enorm veel geld door alleen in hun ruime wagen de verplaatsing te maken. Als wij er nu in slagen mensen uit dezelfde streek, die naar eenzelfde stad of buurt rijden voor hun werk bij mekaar te brengen, aan te moedigen om om beurten te rijden, een deel van de verplaatsingskosten te vergoeden, dan slaan we verschillende konsumptievliesen in één klap. De pendelaars sparen geld uit, ze winnen tijd, kunnen hun gezelschap kiezen, en dus aangenamer verplaatsingen maken, zorgen voor energiebesparing, voor minder auto's op de wegen en dus minder verkeersopstoppingen...

Met al die initiatieven van Taxistop is het uiteindelijk de bedoeling allereerst de lifters uit de goot — uit de marginaliteit — te halen. Langs de kant van de weg staan met de duim omhooggestoken, mag geen rareiteit meer blijven. Bijkomend zou het effect op grote schaal ook moeten zijn: energiebesparing en een mentaliteitswijziging in de sociale omgang.» (hds)

Bij de foto: Deze man zal wel niet meteen een chauffeur zien stoppen; hij geeft te kennen zelf niet te weten waarheen hij wil. Misschien kan zijn lach evenwel aanstekelijk werken, en dan zeker als de chauffeur merkt dat het fantast Herman Van Veen is...